

PAAIŠKĖJO PROJEKTO „MISIJA SIBIRAS’16” GALUTINĖ KOMANDA

Vilnius, birželio 2 d. (ELTA). Projekto „Misija Sibiras” organizatoriai paskelbė galutinę šių metų „Misija Sibiras” komandą, kuri į lietuvių tremties vietas Igarkoje, Rusijos Federacijoje, išvyks liepos 17-tą - Pasaulio lietuvių vienybės dieną.

Komandoje 16 narių: Andrius Tapinas, Airida Narkutė, Arnas Zmitra, Arnoldas Fokas, Ingrida Meškinytė, Justina Bezaraitė, Karolina Tamašauskaitė, Karolis Žemaitis, Krista Sabaitytė, Lukas Jankūnas, Lukas Paltanavičius, Martynas Grašys, Monika Lukoševičiūtė, Simonas Jazavita, Ugnė Karaliūnaitė ir Vaidotas Steponavičius.

Paskelbė atranką į 2016-ųjų metų ekspediciją, jos organizatoriai sulaukė daugiau nei 800 norinčiųjų tapti projekto dalyviais. Iš jų 76 asmenys buvo atrinkti į bandomąjį žygį.

Praėjusį savaitgalį bandomojo žygio dalyviams teko įveikti 50 kilometrų, keliaujant paupiais, kalvomis ir pelkėmis. Svarbus čia buvo ne tik atstumas, bet ir nuveikti darbai. Bandomojo žygio

www.misijasibiras.lt

dalyviai, kartu su „Macevos” organizacija skaitmenizavo ir atkūrė senąsias žydų kapines Trakuose. Buvo sutvarkytos ir karaimų kapinaitės.

Bandomojo žygio dalyviams įveikus numatytą atstumą, kitas iššūkis laukė projekto organizatorių, mat jiems iš 76 norinčiųjų dalyvauti reikėjo

atrinkti galutinę 16-os žmonių komandą.

„Bandomajame žygyje buvo svarbus ne tik fizinis dalyvių pasiruošimas, bet ir jų gebėjimas būti komandos dalimi. Tad kartu su dalyviais žygyje siekėme pastebėti ne stipriausius, o geriausiai bendradarbiauti gebančius žmones”, - sakė projekto orga-

nizatorius, labdaros ir paramos fondo „Jauniems” direktorius Ignas Rusilas.

Labdaros ir paramos fondo „Jauniems” įgyvendinamo projekto „Misija Sibiras” metu jauni žmonės vyksta į apleistas Sibiro vietas susitikti su dar ten tebegyvenančiais lietuvių tremtiniais ir sutvarkyti apleis-

tų kapaviečių. Nuo 2006 m. savo norą dalyvauti projekte išreiškė daugiau nei 11 000 jaunų žmonių, suorganizuota 14 ekspedicijų bei tūkstančiai pristatymų mokyklose, universitetuose, bendruomenių centruose, eksponuota šimtai ekspedicijų fotografijų parodų, sukurti dokumentiniai filmai.

JAV IR UKRAINA PASIRAŠĖ SUSITARIMĄ
DĖL MILIJARDO DOLERIŲ PARAMOS DALIES

Kijevas, birželio 3 d. (ELTA). Ukrainos valdžia ir JAV pasirašė susitarimą dėl trečios paramos dalies, tai yra vieno milijardo dolerių, skyrimo Kijevui, praneša Ukrainos finansų ministerijos spaudos tarnyba.

„Birželio 3 dieną Ukrainos ir JAV vyriausybės pasirašė dvišalį susitarimą dėl trečiosios kreditinių garantijų dalies - vieno milijardo dolerių - skyrimo Ukrainai. Dokumentą pasirašė Ukrainos finansų ministras Aleksandras Daniliukas

ir Jungtinių Valstijų ambasadorius Ukrainoje Džefris Pajetas (Jeffrey Payette) bei įgaliotasis USAID misijos atstovas Džoelis Sandefuras (Joel Sandefur)”, - teigiama pranešime. „Šios lėšos bus skirtos labiausiai pažeidžiamiems ekonominiams veiksniams palaikyti, įskaitant ir siekį priartinti dujų tarifus prie rinkos lygio”, - praneša spaudos tarnyba.

Gegužę JAV planus skirti Ukrainai trečiąją kreditinių garantijų dalį - vieną milijardą

dolerių - patvirtino JAV viceprezidentas Džo Baidenas (Joe Biden).

Balandžio pradžioje Vašingtonas pareiškė, kad trečiąją kreditinių garantijų dalį Kijevas gaus tik tuomet, kai jam pavyks suformuoti vyriausybę. Ši sąlyga buvo įvykdyta balandį.

2015 metais JAV ir Ukraina pasirašė sutartį dėl 2 mlrd. dolerių vertės kreditinių garantijų skyrimo Ukrainai. Tad bendra Vašingtono Ukrainai skiriama finansinė parama sieks tris milijardus dolerių.

Prancūzija, Rusija bei popiežius Pranciškus, pripažino 1915-ųjų metų žudynes genocidu.

Turkija neigia sistemingos kampanijos buvimą, kurios tikslas buvo per Pirmąjį pasaulinį karą kaip etninę grupę išžudyti krikščionis armėnus. Turkija pabrėžia, kad daugybė Turkijos piliečių žuvo per neramumus žlungant Osmanų imperijai.

Birželio 2 d. balsavime dėl armėnų genocido pripažinimo nedalyvavo Vokietijos kanclerė Angela Merkel (Angela Merkel), tačiau kanclerės Krikščionių demokratų sąjunga ir Žalieji palaikė rezoliuciją.

BRAZILIJOS VIZŲ POLITIKA OLIMPINIŲ
ŽAIDYNIŲ LAIKOTARPIU

Brazilija, birželio 1 d. (ELTA). Brazilijos vyriausybė nusprendė panaikinti vizas Rio de Žaneiro olimpinių žaidynių laikotarpiu turistams iš Australijos, Kanados, Japonijos ir JAV, praneša naujienų agentūra „Interfax”.

Kaip informavo Brazilijos turizmo ministerija, šios keturios šalys pasirinktos todėl, kad jų piliečiai nekelia grėsmės saugumui ir duos ekonominės naudos.

„Šie turistai savo pinigais prisidės prie Brazilijos eko-

nomikos plėtojimo, kadangi gyvens viešbučiuose, lankysis restoranuose, nuomos automobilius, naudosis turizmo agentūrų paslaugomis”, - paaiškino turizmo ministras Enrikė Eduardas Alvesas (Henrique Eduardo Alves).

Anot jo, po olimpinių žaidynių turistai iš šių šalių, jeigu bus patenkinti priėmimu, gali patys grįžti į Braziliją, taip pat „atsivežti savo draugų ir giminaičių”.

Rio de Žaneiro olimpinės žaidynės vyks rugpjūčio 5-21 dienomis.

RUSIJOS GYVENTOJAI DIDŽIAUSIAIS ŠALIES
PRIEŠAIS LAIKO JAV, UKRAINĄ IR TURKIJĄ

Maskva, birželio 2 d. (ELTA). Rusijos gyventojai didžiausiais šalies priešais laiko Jungtines Valstijas, Ukrainą ir Turkiją. Tai rodo Levados centro surengtos apklausos rezultatai, praneša „Vedomosti”.

JAV atžvilgiu neigiamai nusiteikę 72 procentai rusų, Kijevo - 48 procentai (palyginti su 37 procentais prieš metus), o Turkijos - 29 procentai (pernai tokios nuomonės buvo tik 1 procentas). Be to, respondentai kaip ir anksčiau neigiamai vertina JAV ir ES

politiką (atitinkamai 70 procentų ir 62 procentai).

Pagrindiniais Rusijos draugais apklausos dalyviai laiko Baltarusiją (50 procentų), Kazachstaną (39 procentai) ir Kiniją (34 procentai).

Praėjusių metų birželį Rusijos viešosios nuomonės tyrimo centras (VCIOM) surengė apklausą ta pačia tema. Tada 37 procentai joje dalyvavusių rusų pareiškė, kad didžiausi visuomenės, kultūros ir vertybių priešai yra JAV ir šios šalies prezidentas Barack Obama.

VOKIETIJOS PARLAMENTO NARIAI
PRIPAŽINO ARMĖNŲ GENOCIDĄ

Berlynas, birželio 2 d. (ELTA). Vokietijos parlamento nariai patvirtino rezoliuciją, teigiančią, kad masinės armėnų žudynės Pirmojo pasaulio

nio karo metu, kurias vykdė Osmanų imperijos pajėgos, yra genocidas, rašo agentūra BBC.

Turkija stipriai priešinosi Bundestago (žemieji rūmai) rezoliucijai ir įspėjo, kad ji gali pakenkti abiejų šalių santykiams.

Anot Armėnijos, per žudynes 1915 metais žuvo iki 1,5 mln. armėnų. Savo ruožtu Turkija teigia, kad mirčių skaičius yra daug mažesnis, ir atsisako vartoti šį terminą apibūdinant Pirmojo pasaulinio karo laikotarpio žudynes.

Daugiau nei 20 šalių, tarp jų

Dėmesio skaitytojams ir rėmėjams! Pranešame, kad „Dirvos” priešatostoginė laida Nr. 13 bus išleista birželio 21 d. Po atostogų laikraštis išeis liepos 12 d.

Visiems skaitytojams ir rėmėjams linkime malonių vasaros atostogų!

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė pateikė Seimui svarstyti siūlymą siųsti iki 30-ies karinių instruktorių į Iraką, kur Jungtinių Valstijų vadovaujama koalicija kovoja su „Islamo valstybės“ grupuote. Lietuvos karių siuntimas į Iraką numatytas Seimo nutarimo projekte. Lietuvos kariai dalyvautų tarptautinėje operacijoje „Įgimtas ryžtas“ („Inherent Resolve“), kuri prieš „Islamo valstybę“ pradėta vykdyti Irake ir Sirijoje 2014 metais. Pagal projektą, lietuviai nevykdytų kovinių užduočių. Karinius instruktorius į Iraką anksčiau yra išsiuntusios Latvija ir Estija. Šiuo metu karinius pajėgumus operacijai „Įgimtas ryžtas“ teikia daugiau kaip 20 šalių. „Islamo valstybė“ šiuo metu kontroliuoja dalį Sirijos ir Irako teritorijos, taip pat nedidelius rajonus Libijoje, Nigerijoje ir Afganistane. Ši grupuotė didžiąją dalį turimų teritorijų užėmė nuo 2011 metų, kai prasidėjo pilietinis karas Sirijoje.

Liberalų sąjūdžio Klaipėdos skyrius nusprendė kelti Edmundo Kvederio kandidatūrą Seimo rinkimuose, Marių viename mandate apygardoje, kurioje į Seimą anksčiau buvo renkamas korupcija įtariamas buvęs liberalų vadas Eligijus Masiulis. E. Masiulis Liberalų sąjūdį paliko sulaukęs teisėsaugos įtarimų, jog paėmė daugiau nei 100 tūkst. eurų kyšį iš koncerno „MG Baltic“ viceprezidento Raimondo Kurlianskio. Jis taip pat atsistatydino iš Seimo narių pareigų.

Šiais metais Valstybės gynyboje tarybai rekomendavus privalomąją karo tarnybą grąžinti visam laikui, Seime kelią skinasi siūlymas, kuriuo būtų įteisinta mišri kariuomenė, komplektuojama iš profesinės ir nuolatinės privalomosios pradinės karo tarnybos karių. Kariuomenės vadas sako, kad įteisinus tokį modelį bus paprasčiau komplektuoti kariuomenę ir didinti rezervą, kuris šiuo metu yra per mažas. „Norime turėti tokias dvi veikiančias kariuomenes. Viena – ta, kuri vaikšto ir tarnauja kasdien apsirengusi uniforma. Ir antra kariuomenė – tokio paties dydžio, kuri vaikšto civiliniais rūbais ir gali tuoj pat būti pakviesta į rikiuotę, ir be papildomo įgūdžių atnaujinimo gali užimti savo vietas kariuomenėje“, – sako Lietuvos ginkluotųjų pajėgų vadas gen. lt. Vytautas Jonas Žukas.

Birželio 3 d. minimos 28-osios Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio (LPS) metinės. 1988-ųjų birželio 3-ąją įsikūrusią Sąjūdžio Inicijatyvinę grupę sudarė 35 žymūs Lietuvos mokslo ir meno žmonės, iš jų 17 priklausė Komunistų partijai. Spalį įvyko Steigiamasis suvažiavimas. Į Sąjūdžio veiklą tuomet buvo įsitraukę apie 180 tūkstančių žmonių. Svarbiausiu tikslu sąjūdis iškėlė Lietuvos nepriklausomybės siekį ir reikalavimą panaikinti 1939 m. rugpjūčio 23-ąją Kremliuje pasirašyto Ribentropo-Molotovo pakto slapčių protokolų padarinius.

Teisingumo ministerija (TM) siūlo nustatyti baudžiamąją atsakomybę už diskriminavimą dėl amžiaus ir negalios, taip pat už diskriminacijos, smurto kurstymą ar neapykantos skatinimą prieš šias grupes. Nors Lygių galimybių įstatyme ir yra numatytas draudimas diskriminuoti asmenį dėl amžiaus ar dėl negalios, tačiau Baudžiamajame kodekse nėra numatytos bausmės už šio reikalavimo nevykdymą. Pernai Lietuvos teismams buvo perduotos 24 baudžiamosios bylos dėl kurstymo prieš bet kokios tautos, rasės, etninę, religinę ar kitokią žmonių grupę, 2014 metais tokių bylų buvo 40.

Krašto apsaugos ministras Juozas Olekas ir Lietuvos kariuomenės vadas generolas leitenantas Jonas Vytautas Žukas patvirtino, kad šią vasarą pasikeis kariuomenės Sausumos pajėgų, Jungtinio štabo ir Antrojo operatyvinių tarnybų departamento vadai. Pasak J. V. Žuko, jie bus pakeisti iki rugpjūčio mėnesio pabaigos. Jungtiniam štabui iki šiol vadovavo brigados generolas Vilmantas Tamošaitis, Sausumos pajėgoms – generolas majoras Almantas Leika, o karinei žvalgybai – pulkininkas Alvydas Šiuparis.

Šiaulių apygardos teismui perduota šnipinėjimu įtariamų Rusijos piliečio ir buvusio Karinių oro pajėgų Aviacijos bazės karininko byla, pranešė Generalinė prokuratūra. Baigto ikitėisminio tyrimo medžiagoje iš viso figūruoja trys asmenys: šnipinėjimu kaltinami buvęs Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų (KOP) Aviacijos bazės karininkas, kapitonas S. P. ir Rusijos pilietis S. M. Šis rusas ir dar vienas Lietuvos pilietis A. K. taip pat yra kaltinami neteisėtu disponavimu dideliu kiekiu šaudmenų ir didelės galios sprogstamosiomis medžiagomis bei sprogmenimis.

Ateityje bauda gali grėsti ne tik neblaiviems vairuotojams, bet ir jų keleiviams. Be to, nesusimokėjus baudų už kelių eismo pažeidimus – nebus keičiamas ar išduodamas vairuotojo pažymėjimas. Tokias Saugaus eismo įstatymo pataisas pradeda svarstyti Seimas. Tačiau susisiekimo ministras abejoja, ar reikia bausti keleivius, kuriuos veža neblaivūs vairuotojai. Rimantas Sinkevičius sako, kad ne visada žmogus gali žinoti ar suprasti, kad jį veža neblaivus vairuotojas.

LRT, ELTA

JAV PERSPĖJO KINIJĄ

JAV valstybės sekretorius Johnas Kerry, birželio 5 d. lankydamasis Mongolijoje, perspėjo Pekiną nenustatinėti oro gynybos identifikacijos zonos virš ginčijamos P. Kinijos jūros.

Vašingtonas tokios zonos, primenančios tą, kurią Kinija 2013 metais nustatė virš Rytų Kinijos jūros, nustatymą laikytų „provokuojančiu ir destabilizuojančiu veiksmu“, Ulan Batore žurnalistams sakė J. Kerry.

LRT

JAV valstybės sekretoriaus J. Kerry sutikimas Mongolijoje. *Reuters*

NATO ŠALYS EUROPOJE PIRMĄ KARTĄ PER DEŠIMTMETĮ PADIDINS IŠLAIDAS GYNYBAI

NATO narės Europoje pirmą kartą per beveik 10 metų padidins išlaidas gynybai, interviu laikraščiui „Financial Times“ sakė Aljanso generalinis sekretorius Jensas Stoltenbergas, kuris tokią dinamiką aiškino grėsmių ir iššūkių saugumo sferoje skaičiaus didėjimu.

„Prognozė 2016 metams, paremta duomenimis iš šalių sąjungininkių, rodo, kad 2016 metai bus pirmi po daugelio, daugelio metų, kai sąjungininkių europiečių išlaidos gynybai bus padidintos. Mes susiduriame su nežinomybe, su augančių grėsmių, iššūkių saugumo sferoje skaičiumi

ir mums reikalingi vienybė, jėga, stabilumas“, – sakė J. Stoltenbergas.

Tuo pačiu jis pažymėjo, kad galimas Didžiosios Britanijos išstojimas iš Europos Sąjungos (ES) sukels pavojų planams dėl išlaidų gynybai didinimo.

Kaip rašo „Financial Times“, 2015 metais NATO šalys Europoje gynybai išleido 253 mlrd. dolerių (227 mlrd. eurų), o JAV – 618 mlrd. dolerių (555 mlrd. eurų).

Atsižvelgiant į rekomendaciją, kad sąjungininkės Europoje gynybai turi skirti 2 proc. BVP, išeitų, kad NATO narės Europoje turi papildomai skirti iki 100 mlrd. dolerių per metus. Dabartinės jų išlaidos

sudaro vidutiniškai 1,43 proc. BVP.

Europos išlaidos gynybai pastoviai mažėjo nuo 2008 metų, kai buvo 1,7 proc. BVP. Laikotarpiu nuo 1985 iki 1989 metų NATO narės Europoje gynybai skyrė 3,1 proc. BVP.

„Financial Times“ surinktais duomenimis, reikšmingiausių pokyčių laukiama Baltijos šalyse: Latvija gynybos biudžetą šiais metais padidins beveik 60-čia proc., Lietuva – 35-iais proc., Estija – 9-iais procentais.

9-iais proc. bus padidintos išlaidos gynybai ir Lenkijoje, kuri yra laikoma pagrindine karine Rytų Europos galia.

LRT

VYSKUPAI UŽ APLAUDUMĄ LYTINIO IŠNAUDOJIMO BYLOSE BUS ŠALINAMI IŠ PAREIGYBIŲ

Popiežius Pranciškus

EPA nuotr.

Vyskupai, kurie pasielgė aplaidžiai mažamečių ir pažeidžiamų pilnamečių seksualinio išnaudojimo atvejais, bus šalinami iš pareigybių. Tai numato naujas popiežiaus Pranciškaus teisės aktas „Motu proprio“, kuriuo Šventasis Tėvas dar labiau sustiprino Bažnyčios įsipareigojimą rūpintis mažamečių ir pažeidžiamų pilnamečių apsauga. Dokumentas „Come una madre amorevole“ (Kaip mylinti motina), kurį popiežius pasirašė birželio 4 dieną, įsigalios rugsėjo

5 dieną.

„Bažnyčia, kaip mylinti motina, myli visus savo vaikus, tačiau ypač rūpinasi ir prižiūri mažiausius ir negalinius apsiginti. Tai uždavinys, kurį pats Kristus pavedė visai krikščionių bendruomenei“, parašė popiežius „Motu proprio“, kurį sudaro iš viso penki skyriai.

Dokumento įvade pažymima, kad Kanonų teisės kodeksas jau numato galimybę pašalinti vyskopus iš bažnytinių pareigybių „dėl svarbių priežasčių“. Popiežius dabar

papildė teisyno normas nurodydamas, kad „svarbiomis priežastims“ taip pat būtų priskirtas aplaidumas mažamečių seksualinio išnaudojimo atveju. Esant rimtiems įtarimams, kompetentinga Kurijos kongregacija galės pradėti vyskupo, eparcho ar vienuolijos vyresniojo tyrimą, galintį pasibaigti pašalinimo dekretu. Galutinį sprendimą turės tvirtinti pats popiežius, pasitaręs su atitinkama Juristų kolegija, sakoma birželio 4 d. paskelbtame dokumente. **Bernardinai.lt**

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirmą klasę - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

KADA BUS IŠSTEMTI Į DIENOS ŠVIESĄ VISI KORUMPUOTI POLITIKAI?

Nagi, na... nespėjo Lietuvoje susitaikyti su mintimi, kad Eligijus Masiulis virto politiniu lavonu, o Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnai už rankos jau nučiupo Darbo partijos pirmininko pavaduotoją Vytautą Gapšį, kuriam irgi inkriminuojami kaltinimai, įeinantys į tiriamą kyšininkavimo, prekybos poveikiu ir papirkimo bylą. Tiesos dėlei reikia pripažinti, kad pastarojo politiko sulaikymas nesukėlė jokio ažiotažo ar nuostabos – juk nieko kito iš „juodosios buhalterijos“ veikėjo ir nevertėjo tikėtis. Na, o jeigu ir kalbėjo apie šį įvykį žmonės gatvėje, tai tik tiek, kad „visi jie vienodi“ ir kad Gapšio gauto kyšio suma nepalyginamai mažesnė. Tai, kad Gapšys, priešingai nei E. Masiulis, neatsisakė seimūno mandato, liaudis nepastebėjo.

Šiandien niekas (be abejo, išskyrus specialiąsias tarnybas) nežino, ar jau susemti visi „politiniai veikėjai“, kurių politinė veikla tebuvo „perku-parsiduodu“, ar dar laukti tęsinio, kaip laukiama populiaraus serialo naujos serijos. Politologai, apklausų agentūrų vadovai aptarinėdami dabartinę politinę situaciją pastebi, kad daug kas priklauso nuo partijų atsiradimo pagrindų – ar jos yra sukurtos vienijantis ideologiniams bendraminčiams, ar tiesiog atsirado kokio nors asmens, siekiančio savo interesų, iniciatyva. Be abejo, pastarojo tipo partijos labiau linkusios į korupciją ir aferas, ką, beje, ne kartą patyrėme (pvz., „juodosios buhalterijos“ byla).

Apmaudu, tačiau visi tokie skandalai labiausiai kerta per žmonių pasitikėjimą valdžia apskritai. Kita vertus, tai, kad specialiosios tarnybos be jokių skrupulų „supakuoja“ korumpuotus politikus, nepaisydamos jų užimamos padėties, kaip tik įrodo valdžios stiprumą – juk kažkas valstybėje rūpinasi įstatymais, tiesa? Be to, negalima visų partijų ir politikų statyti vienon greton, nepaisant to, kad „šaukštas deguto sugadina statinę medaus“. Ypač jautriai į korupciją reaguoja jaunoji politikų karta, kurios idealistinis požiūris į valstybę ir jos ateitį suteikia daug pagrįstų vilčių. Štai kaip į paskutinį skandalą (kai STT sučiupo kyšininkaujantį V. Gapšį) reagavo Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų partijos pirmininkas Gabrielius Landsbergis, savo „facebook“ paskyroje netramdydamas emocijų: „Kyšininkai užkniso juodai. Taip jūs, kreipiuosi į jus visus, kurie kiaulės akimis manėte (o gal dar vis manote), kad čia tik nedidelis kyšelis. Nes juk „visi taip daro“. Jūs griauinate valstybę, ėdate jos pamatus. Jūs esate supuvę ir jūsų supuvimas nuodija kitus. Deja, korupcijai nėra naujosios ar senosios kartos. Jei ėmėte nešvarius pinigus, jūs nesate jokia naujoji karta. Jūs – tokia pati savanaudiška nomenklatūra, kuriai tikslas – savo ir bendrininkų gerovė – pateisina visas priemones. Žinau viena – kai vakare viskas nurimsta, tyloje jūs girdite pabaigos žingsnius. Jūsų pabaigos.”

Nuošalyje nelieka ir žiniasklaidos darbininkai žurnalistai. Audrius Bačiulis atkreipia dėmesį, kad neteisinga teigti, jog Lietuvoje politinis elitas labiausiai korumpuotas, nes kitose Europos šalyse dar ne tokio masto kyšininkavimo ir neskaidrių pinigų skandalų esama, tik mes apie juos mažai tegirdėję. Be to, ir mūsų visuomenės nepakantumas korup-

TARIAMI ŽYDŠAUDŽIŲ MEDŽIOTOJAI IR BRAKONIERIAI

Medžioklė yra tikslingas laukinių žvėrių, paukščių ir kai kurių stambiųjų roplių sekimas, tykojimas, persekiojimas, šaudymas arba gaudymas. Tai gali būti verslas, pramoga ar apsirūpinimo maistu būdas. Teisėta medžioklė yra tokia, kai medžiojama laikantis tam tikrų taisyklių, patvirtintų valstybės ar senosiose kultūrose bendruomenės papročių. Brakonieriaavimas - tai kai medžiojama nesilaikant galiojančių reglamentuojančių aktų – medžiojama draudžiamu metu, neleidžiamas medžioti rūšis, viršijant leistą sumedžioti limitą. Yra ir kita, perkeltinė žodžio medžioklė reikšmė, kai medžiojami ne laukinės faunos atstovai, o gyvi ar net mirę žmonės. Tokią medžioklę regimė įvairiose šalyse, o greta jos - ir brakonieriaavimą.

Nusikaltėlių paieška, sekimas, areštas, nuteisimas, siekiant įvykdyti teisingumą, yra reglamentuotas valstybės įstatymų, poįstatyminių aktų. Įvairūs kitokie nusikaltėlių persekiojimai, nubaudimai prilygintini nelegaliai medžioklei – brakonieriaavimui. Deja, ypač pastaruoju metu, vyksta nuožmiausias jau pasitraukusių iš gyvųjų tarpo, todėl apsiginti nebegalinčių, Lietuvos neva žydšaudžių brakonieriaavimas. Žiniasklaidoje paskleista daugybė informacijos, kuri inkriminuoja pasipriešinimo okupacijoms dalyviams žydšaudystę. Tokiam brakonieriaavimui valstybė, deja, leidžia vešėti.

Kodėl yra puolami konkretūs žmonės? Todėl, kad mes šiandien ir praeityje

turime tam tikrų pavyzdžių, vertų jais sekti. Ir jeigu yra įrodoma, kad mums svarbūs didvyriai jokie ne didvyriai, bet žydšaudžiai ar dar kas nors, tai tada žmogų iš tikrųjų apima jausmas, kad visa tos valstybės praeitis yra suteršta, jis pasijunta silpnas. Taigi ir šito žaidimo tikslas nėra nei žydai, nei žydšaudžiai. Tikslas – lietuvių tautos savigarbos menkinimas. Kodėl pasipriešinimo dalyvių tema tokia svarbi? Todėl, kad „graziam“ 1940 metų „įstojimui“ į Sovietų Sąjungą labiausiai trukdo Birželio sukilimas, dešimtmetį trukęs partizaninis karas, kuris rodė, kad tauta nesutiko, kad kovojo su okupacija. Ir todėl reikia tautos didvyrius diskredituoti, sumenkinti, nustumti, kad tas „įsiliejimas“ į Sovietų Sąjungą atrodytų tikroviškesnis.

Antai „Veidui“ 2015 m. lapkričio 20 d. Belgijoje gyvenantis Lietuvos ir Izraelio pilietis Sergejus Kanovičius duotame interviu („Veidas“, 2015-11-20) pavadinime „Reikia paprasčiausiai nustoti meluoti“ (taip pat paskelbė 2015-11-25 portalas Bernardinai.lt) pats meluoja, 1941 m. Laikinosios vyriausybės vadovą Juozą Ambrazevičių-Brazaitį prilygindamas nacių bendradarbiams norvegui Vidkunui Kvislingui ir Filipui Petenui, nors žinoma, kad profesionalūs žydšaudžių medžiotojai kaltinimus Brazaičiui pripažino nepagrįstais. Tiek Lietuvoje, tiek JAV, kur Sukilimo byla buvo nagrinėjama su ypatingu dėmesiu, tas šešėlis Sukilimui ir Laikinosios vyriausybės

vadovui Juozui Brazaičiui buvo išsklaidytas - JAV atstovų rūmų Teisės komiteto Imigracijos pakomisės pirmininkas žydų tautybės Jashua Eilbergas 1975 metų sausio 13 d., nesant antižydiškos ar pronacinės veiklos įrodymų, oficialiai kreipėsi raštu į JAV Lietuvių bendruomenės krašto valdybos visuomeninių reikalų tarybos pirmininką Algimą Gečį, informuodamas, kad kaltinimai J. Brazaičiui ir J. Šlepečiui yra nepagrįsti ir patikino, kad šis dokumentas padės sumažinti tas įtampas ir nusivylimus, kuriuos tie du vyrai ir jų draugai turėjo patirti. Piliečiui S. Kanovičiui turėtų būti žinoma ir tai, kad Birželio sukilimo diena yra Lietuvoje įtraukta į minėtinų dienų sąrašą, iškilmingai minima, tačiau, skatindamas kitus nustoti meluoti, pats meluoja.

Tariamų žydšaudžių brakonieriai nesibodi viešai skleisti akivaizdų absurdą, o tokios rūšies informaciją su pasigardžiavimu atkartoja mūsų Rytų kaimynė.

Antai rusakalbis portalas paskelbė tekstą, teigiantį, kad baigęs kadenciją Prezidentas Valdas Adamkus yra antisemitas ir gali slėpti savo dalyvavimą žydų naikinime. Kad masinių žudynių Lietuvoje metu 1941 m. Prezidentui buvo tik keturiolika metų, kas gi atkreips dėmesį, o paskalų šešėlis nusidrieks...

Kunigas Jonas Žvinys siejamas su žydų naikinimu. Gilinantis aiškėja, kad kunigas gelbejo du žydų tautybės jaunuolius Abelį ir Chaimą, kuriuos, rizikuodamas gyvybe, slapstė 1941 m. Pasak J. Žvinio, „žmogaus širdis turi būti minkštesnė už priešo vokiečio įstatymą.” Kun. J. Žvinys yra išgelbėjęs ir komunistus, ir sovietų aktyvistus (ne mažiau 7 asmenų) nuo mirties bausmės. Jo pastangomis šie buvo paleisti į laisvę.

Tikrųjų gyvų žydšaudžių brakonieriai neberanda, todėl ieško tarp garbingai gyvenusių ir garbingoj kovoj žuvusiųjų, net tarp mirusiųjų žydų gelbėtojų, o tokią medžioklės formą jau ir brakonieriaavimu įvardinti – per švelnu.

Daugiau nei keista, kad brakonieriauja ar prie jos prisideda užsienio arba iš ten grįžę užsienio lietuviai Darius Udrys, Saulius Sužiedėlis, Andrius Kulikauskas, Tomas Venclova bei kai kurie žinomi Lietuvos žurnalistai, tarsi jie nežinotų, kad žurnalistiškai tyrimai bei jų pagrindu

(Nukelta į 4 psl.)

cijai nepalyginamai didesnis nei manome. Bet A. Bačiulis dėmesį atkreipia į dar svarbesnį dalyką: „Tačiau kažkodėl visi komentuojantys (skandalą, red. past.) pamiršta kitą išryškėjusį skandalingą faktą - žiniasklaidos korupciją. Dviejų didžiausių žiniasklaidos holdingų – „Lietuvos ryto“ ir „MG Baltic Media“ - vadovai arba jau teisiami už prekybą poveikiu, arba juo kaltinami ir sėdi areštinėje. Šitai yra daug didesnis smūgis pilietinei visuomenei, nei vieno ar kito politiko, tegu ir žiniasklaidai labai simpatiško, sugavimas su pinigų prikimšta „Stumbro“ dėžute.”

Negali nesutikti: korupcija žiniasklaidoje tai dar didesnė problema nei korumpuoti politikai, nes slepianti nuo visuomenės tiesą žiniasklaida – kaip gydytojas, sąmoningai nuodijantis pacientą. Bet... ar tai naujiena mūsų šalies gyvenime? Negi pamiršom, kuo užsiėmė „žiniaslaida“, kai pylė purvus ant Vytauto Landsbergio, tyčiojosi iš Algirdo Patacko ir t. t.? Arba kai atakavo Andriaus Kubiliaus vyriausybę ir jos sprendimus? Ne, tai nebuvo konstruktyvi kritika (kas būtų sveikintina), tai buvo aklas puolimas, stengiantis nuteikti prieš vyriausybę piliečius. Visa tai buvo. Ir netgi Valstybės saugumo departamento ataskaitose buvo užsiminta apie kai kurių „žurnalistų“ tendencingą veiklą.

Taigi, jeigu bus pakirstas pasitikėjimas ir žiniasklaida, Lietuva bus pralaimėjusi. O tai, kad sulaikomi kyšius imantys politikai, mūsų valstybę tik priartina prie laimėjimų.

Kęstutis Šilkūnas

RASTI ITIN SVARBŪS PARTIZANŲ DOKUMENTAI

Sujudimas ir skubios kamščiatraukio paieškos – taip birželio 3 d. rytas prasidėjo Lietuvos centriniame valstybės archyve. Tačiau atkimšti reikėjo ne šventinį gėrimą, o Telšių rajono miške iškastą butelį su partizanų paslėptais dokumentais.

Jis buvo įdėtas į metalinę šovinių dėžutę ant kitų dokumentų, o ši – užkasta pusės metro gylyje po dabar jau nukirstu medžiu. Manoma, kad radinį paslėpė Žemaičių apygardos Šatrijos rinktinės Lakūnų būrys. Iš partizanų sužinojęs apie dokumentus jų su metalo iešikliais dešimt metų ieškojo istorijos entuziastas Romualdas Jonušas.

„1949 metų gegužės 21 d. šiame miške esantį bunkerį užpuolė saugumo būriai, sribai. Sužinojęs, kad jau puola jų bunkerį, partizanų vadas liepė partizanui Mockui-Kiaunei užkasti dokumentus, kaip jis pasakė, ant kalno, tarp didelių medžių. Tačiau jis, nuėjęs ant kalno, apėjo aplink jį ir dokumentus užkasė 10 metrų nuo bunkerio“, – istoriją pasakoja Lietuvos ypatingojo archyvo direktoriaus pavaduotojas Kęstas Remeika.

Jo teigimu, sprendimas

Lietuvos partizanai.

LGGRTC Genocido aukų muziejaus fondų nuotr.

užkasti dokumentus ne vado nurodytoje vietoje greičiausiai juos ir išgelbėjo, nes sribai jų iš karto ėmė intensyviai ieškoti būtent ant minėtojo kalno.

Į restauratorių rankas patekę dokumentai gali atskleisti ne vieną paslaptį – išvyniojus du

kiek geresnės būklės ritinėlius, viename jų matėsi užrašas „įsakymas“, o kitame – žuvusių partizanų ir jų palaidojimo vietų sąrašas. Daugiau detalių paaiškės dokumentus restauravus. Tai užtruks mažiausiai du mėnesius. „Laikraščių gniužulas labai

prastai atrodė, o butelyje dokumentai atrodė labai gerai, kol neatidarėm butelio. Pasirodo, kad jie yra ir drėgni ir labai supeliję, netgi sutrūniję“, – sako Lietuvos centrinio valstybės archyvo Dokumentų restauravimo sk. vedėjo pavaduotoja

Ana Barisionakienė.

Restauruoti dokumentai turėtų būti saugomi Lietuvos ypatingajame archyve. Paskutinis tokios svarbos partizanų dokumentų rinkinys buvo rastas Ariogaloje prieš dvejus metus.

LRT

(Atkelta iš 3 psl.)

TARIAMI ŽYDŠAUDŽIŲ MEDŽIOTOJAI IR BRAKONIERIAI

kaltinimai, kol jų neįvertina atitinkamos valstybės institucijos, yra niekiniai, prilygsta nelegaliai medžioklei – brakonieriamui, žiniasklaidos taršai.

Ne tik S. Kanovičius ar R. Vanagaitė kurpia lietuvių žydšaudystę kaltinančius rašinius, bet ir kiti „mūsiškiai“ savo publikacijomis iš tikrųjų provokuoja antisemitizmą, ką regime publikacijų komentaruose, kuriomis tie autoriai minta naujiems išpuoliams. Štai Marius Ivaškevičius, kuris niekino partizanus savo romane „Žali“, rašinyje „Žydai. Lietuvos prakeiksmas“ (DELFI, 2016-05-18) ragina molėtiškius dalyvauti Izraelio piliečio inicijuojamose eitynėse. Iš rašinio neigiamų komentarų matyti, kad juos provokuoja paties autoriaus asmuo, tačiau ir antisemitinių čia netrūksta. O jei nesijungs molėtiškiai prie eitynių, autoriui bus vėl proga išvanoti niekuo dėtus piliečius, vėl bus komentarų erzelynė.

Čia dera stabtelėti ir žvilgtelti į minėtą romaną „Žali“, kuris atskleidžia autoriaus galimai bolševikišką dvasią, atsispindinčią ir jo straipsnyje.

Kaip peilis chirurgo ir

žudiko rankose turi skirtingą paskirtį, taip ir plunksnų tikro kūrėjo ir bolševikiškos dvasios rašėivos rankose turi – skirtingą. Romano leidimui pritarė Rašytojų sąjunga, leidybą parėmė Lietuvos Respublikos Kultūros ir sporto rėmimo fondas. Pagrindinė jo mintis – partizaninis karas, kad ir teisingas, buvo beprasmiškas, nes beviltiškas. Knyga mūsų „kultūros veikėjų“ iniciatyva buvo skubiai išversta į vokiečių kalbą ir pristatyta Frankfurto knygų mugėje. Ir nereikia stebėtis vis labiau plintančia nuomone, kad Rašytojų sąjungą yra okupavę buvusieji ar jų vaikai, kurie sprendžia, kokias knygas rašyti, kad gautum paramą, stipendiją.

Romane M. Ivaškevičius išniekino mirusiuosius partizaninio karo vadus ir jų bendražygius, be perstojo minėdamas pačių iškiliausių vadų pavardes. J. Žemaitis, J. Kasperavičius ir kiti partizanų vadai netrūkdomi galėjo pasitraukti į Vakarus ir ten nugyventi ramų bei nerūpestingą sotaus buržua gyvenimą. Jie pasirinko Tėvynės gynėjų lemtį, suprasdami, kad tikimybė išgyventi ir sulaukti laisvės labai menka. Todėl net ne kiekvienas cinikas drįstų tyčiotis iš tokių žmonių. Pravartu prisiminti, kad J. Žemaitis okupantų teisės jį teisti nepripažino. Teisme jis kalbėjo: „Visus

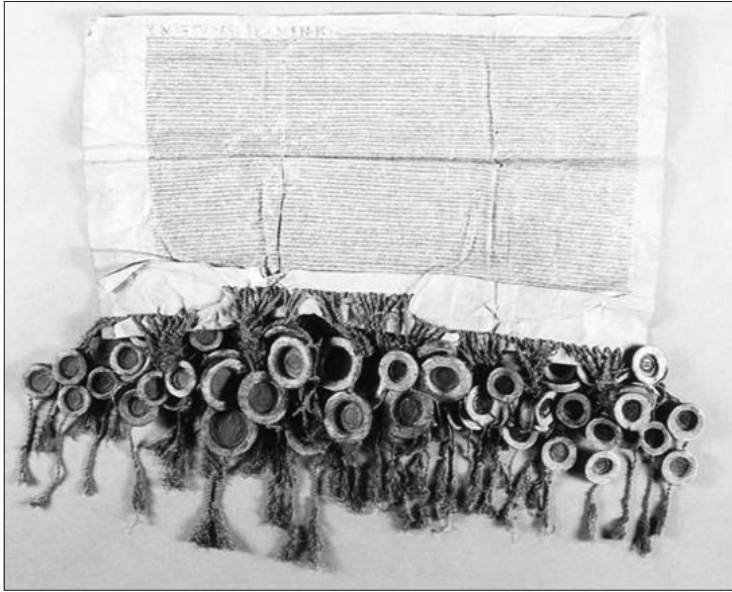
veiksmus pogrindyje, kurio dalyviu aš buvau, nukreipus prieš sovietų valdžią, aš laikau teisingais ir nelaikau nusikaltimais. (...) Kova, kurią aš vedžiau devynerius metus, turės savo rezultatus“. Pranašiški žodžiai! Neabejotina, kad romano autoriui visa tai buvo žinoma, bet jo kurpinyje net užuominos apie tai nėra. Mąstydamas apie partizaninį karą, M. Ivaškevičius rašo: „Juos paprasčiausiai užvaldė įkyri idėja turėti savo valstybę“. Atgimimo metais Sąjūdį irgi buvo užvaldžiusi tokia pati „įkyri idėja“ - todėl ir turime savo valstybę. Labai panašu, kad romano autoriui tebekirba „idėja“ – „prie ruso buvo geriau“, ji veši ir pamintose, panašius autorius globojančiose, institucijose.

Veši ir holokausto industrija, tariama žydšaudžių medžioklė ir brakonieriaivimas, jai talkininkų savanorių netrūksta, nes šalia tos industrijos, žinoma, klesti ir materialis, o gal ir sąmoningai priešiška Lietuvai.

O tuo metu Izraelyje sodinami lietuviams nauji Pasaulio Tautų Teisuolių medžiai, jau per 890 Lietuvos piliečių apdovanoti Jad Vašem atminimo medaliais ir garbės raštais, tik tie medžiotojai ir brakonieriai jų nemato, nes akis tebedengia raudonas rūkas.

Algimantas Zolubas

Į UNESCO REGISTRĄ „PASAULIO ATMINTIS“ PATEIKTA PARAIŠKA „LIUBLINO UNIJOS AKTO DOKUMENTAS“

1569 m. liepos 1 d. Liublino unijos aktas

Š.m. gegužės 31 d. į Tarpautinį UNESCO registrą „Pasaulio atmintis“ Lenkija, Lietuva, Latvija, Ukraina ir Baltarusija pateikė bendrą paraišką „Liublino unijos akto dokumentas“.

Vėlyvaisiais Viduramžiais ir ankstyvaisiais Naujaisiais laikais dinastinės unijos buvo įprastas politinis sprendimas Europoje. Iš įvairių tuo metu sudarytų valstybių sąjungų Lenkijos ir Lietuvos unija buvo ilgalais ir sėkmingiausias unijos projektas. Svarbiausias šios unijos etapas buvo 1569 m. liepos 1 d. paskelbtas Liublino unijos tarp Lenkijos Karalystės ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės dokumentas, kuris sujungė jas į vieną

politinį darinį – Abiejų Tautų Respubliką, gyvavusią iki XVIII a. pabaigos ir palikusią svarbų pėdsaką ne tik Lenkijos ir Lietuvos, bet ir Ukrainos, Latvijos ir Baltarusijos istorijoje ir kultūrinėje atmintyje.

Vienintelis išlikęs 1569 m. Liublino unijos aktas, saugomas Centriname senųjų aktų archyve Varšuvoje, yra lietuviškos pusės unijos dokumentas su 78 lietuvių didikų ir bajorų antspaudais. Lenkų bajorų unijos aktas, kurį puošė 140 antspaudų, saugotas Radvilų šeimos kolekcijoje iki Antrojo pasaulinio karo, sudegė 1944 m. Varšuvos gaisro metu.

Sprendimą UNESCO priims 2017-aisiais metais.

Bernardinai.lt

LIETUVA IR PASAULIS

Birželio 3 d., Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius telefonu kalbėjosi su Ukrainos Aukščiausiosios Rados deputate Nadija Savčenko, kuri beveik dvejus metus buvo neteisėtai kalinama Rusijoje. Ministras pasveikino N. Savčenko laisvėje ir pakvietė ją apsilankyti Lietuvoje.

Lietuvos ambasadorius Japonijoje Egidijus Meilūnas Indonezijos sostinėje Džakartoje gegužės 31 dieną įteikė skiriamuosius raštus Indonezijos Prezidentui Joko Widodo. Po iškilmingos ceremonijos įvykusiame susitikime su Prezidentu buvo aptartos galimybės plėsti Lietuvos ir Indonezijos dvišalį bendradarbiavimą politikos, ekonomikos, žemės ūkio, mokslo ir kitose srityse.

Birželio 6 d. LR URM viceministras Neris Germanas Vilniuje susitiko su naujai paskirtu Bolivijos ambasadoriumi Lietuvai Juanu Pablo Chainu Baldiviezo.

Lietuvos užsienio reikalų viceministras Andrius Krivas birželio 1 dieną Vilniuje susitikęs su JAV Kongreso narių patarėjų delegacija aptarė aktualius dvišalius klausimus, saugumo situaciją regione ir pasaulyje, Lietuvos ir regiono saugumo užtikrinimo priemonės ir sąjungininkų paramą šioje srityje. Susitikimo metu taip pat buvo skirta dėmesio situacijai Ukrainoje ir kitose Rytų partnerystės šalyse, energetinio ir informacinio saugumo klausimams.

Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje gegužės 27 dieną vyko JAV ir Lietuvos atstovų energetinio saugumo seminaras, kurį bendrai organizavo Lietuvos energetikos, Užsienio reikalų ministerijos, Lietuvos energetikos įmonių grupė „Eps-G“ bei JAV ambasada Vilniuje. Seminaras - tai sudėtinė projekto, skirto trims Baltijos valstybėms, dalis, orientuota į regioninio energetinio saugumo ir bendradarbiavimo stiprinimą.

Kinijos Šandongo provincijos Jantai mieste gegužės 29 dieną vykusioje 2016 metų pasaulio gurmanų maisto receptų knygų apdovanojimų ceremonijoje lietuvės Nidos Degutienės knyga „Izraelio skoniai“ laimėjo pirmąją vietą knygų apie Izraelio virtuvę kategorijoje. Ceremonijoje dalyvavo ir N. Degutienę pasveikino Lietuvos ambasadorė Kinijoje Ina Marčiulionytė. Šiame pasauliniame prestižiniame konkurse įvairiose kategorijose varžėsi 103 valstybių atstovai. Daugiausiai laurų nuskynė Japonijos, Švedijos, Prancūzijos autoriai ir leidyklos. Iš Vidurio ir Rytų Europos laimėtojai tapo tik Lietuvos ir Bulgarijos autoriai. N. Degutienės knyga parašyta, kai ji gyveno Izraelyje, o jos vyras Darius Degutis ėjo Lietuvos ambasadoriaus Izraelyje pareigas (2009–2014 m.).

Lietuvos ambasadorė Kinijoje Ina Marčiulionytė gegužės 30 dieną Šandongo provincijos Jantai mieste susitiko su vicemeru Zhang Dailing, Užsienio ryšių, Investicijų skatinimo departamentų vadovais. Susitikime taip pat dalyvavo steigiamų Lietuvos ir Kinijos prekybos rūmų Šandonge atstovė. Pokalbyje aptartos bendradarbiavimo galimybės biotechnologijų, transporto, turizmo, kultūros, švietimo srityse. Jantai vicemeras pabrėžė, kad lauktų Lietuvos įmonių, mokslo tyrimų institutų, universitetų, ieškančių partnerių, ir pažadėjo jiems suteikti visokeriopą pagalbą. Ambasadorė pakvietė Jantai miesto įmones dalyvauti Baltijos gyvybės mokslų konferencijoje „Life Sciences Baltics“, kuri vyks šių metų rugsėjo 14–16 d. Lietuvoje. Jantai mieste, turinčiame beveik 7 mln. gyventojų, jūrų uostą, plėtojamos biotechnologijos, turizmas, vyinininkystė, žemdirbystė.

Ukrainos Dniepro miesto gyventojus ir svečius gegužės 27–29 dienomis linksmino „Lietuvos dienų“ renginiai: veikė lietuviška mugė, koncertavo lietuvių atlikėjai, vyko verslo forumas. Šventę oficialiai atidarė Lietuvos Seimo Pirmininkė Loreta Graužinienė, Lietuvos ambasadorius Ukrainoje Marius Janukonis, Dniepro miesto meras Borisas Filatovas, Dniepro srities tarybos pirmininkas Glibas Prigunovas ir kiti garbingi svečiai. **LR URM**

LIETUVOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTRAS SUSITIKO SU JAV KONGRESO PATARĖJAIS

Lietuvos krašto apsaugos ministras Juozas Olekas su Jungtinių Amerikos Valstijų Kongreso patarėjų grupe. **LR KAM (A. Pliadžio) nuotr.**

Birželio 1 d. Lietuvos krašto apsaugos ministras Juozas Olekas susitiko su Jungtinių Amerikos Valstijų Kongreso patarėjų grupe.

Susitikimo metu ministras J. Olekas su JAV Kongreso patarėjais aptarė saugumo situaciją mūsų regione, pabrėžė

JAV saugumo užtikrinimo priemonių svarbą Lietuvos saugumui, pasiryžimą ir toliau palaikyti JAV interesus tarptautinėse operacijose.

Ministras J. Olekas informavo Kongreso patarėjus apie Lietuvos veiksmus stiprinant gynybą – augantį gynybos

finansavimą, šauktinių kariuomenės grąžinimą, kariuomenės modernizaciją, praktinį gynybinį bendradarbiavimą regione.

JAV Kongreso patarėjai pasidžiaugė atsakingu Lietuvos požiūriu į gynybą, padėjo Lietuvai esant svarbia ir patikima sąjungininke. **LR KAM**

PASIRAŠYTAS LIETUVOS IR IRANO TARPVYRIAUSYBINIS EKONOMINIO BENDRADARBIAVIMO SUSITARIMAS

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius ir Irano investicijų, ekonomikos ir techninės pagalbos organizacijos prezidentas, Irano ekonomikos ir finansų viceministras Mohammadas Khazaei gegužės 29 dieną pasirašė tarpvyriausybinių susitarimų dėl ekonominio bendradarbiavimo. Šiuo susitarimu Lietuva ir Iranas sutarė skatinti, stiprinti ir įvairinti abipusiškai naudingą ekonominį bendradarbiavimą abipusio intereso srityse: pramonės, energetikos, transporto, mokslo ir technologijų, informacinių technologijų, žemės ūkio ir kitose.

Susitarimu šalys sieks sukurti palankų investicinį klimatą kitos šalies investuotojams ir sudaryti sąlygas abiejų šalių ūkio subjektams užmegzti ryšius ir bendradarbiauti tiesiogiai, įskaitant smulkias ir vidutines įmones. Susitarimo tikslams pasiekti sutarta dėl bendros Lietuvos ir Irano tarpvyriausybinių ekonominio bendradarbiavimo komisijos sudarymo.

L. Linkevičiaus delegacija taip pat susitiko su Irano mokslo, tyrimų ir technologijų ministru, kuriam buvo pristatytas Lietuvos universitetų technologinių studijų potencialas, atvirų prieigos centrų universitetuose veikla ir galimybės vykdyti bendrą mokslinę tiriamąją veiklą. Irano ministras pažymėjo, jog jo šalies aukštosios mokyklos yra gerai žinomos dėl inžinerinių specialybių ruošimo, todėl Irano specialistus domintų glaudesni

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius ir Irano investicijų, ekonomikos ir techninės pagalbos organizacijos prezidentas, Irano ekonomikos ir finansų viceministras Mohammadas Khazaei. **LR URM nuotr.**

ryšiai su Lietuvos aukštosiomis mokyklomis. Jis taip pat pažymėjo tikėjimą, kad ras galimybių kartu su verslo atstovais susipažinti su Lietuvos mokslo sistema artimiau. Susitikime su Žemės ūkio ministerijos vadovais Lietuvos ministras aptarė galimybes gauti importo sertifikatus į Iraną mėsos produkciją gaminančioms Lietuvos įmonėms. L. Linkevičius taip pat pažymėjo, jog pasirašius tarpvyriausybinių ekonominio bendradarbiavimo susitarimą pavyks greičiau susitarti ir dėl specializuotų, tarpžinybinių susitarimų. Anot ministro, Lietuva tikisi, kad Irano artimiausiu metu bus pasirengęs tokį susitarimą sudaryti ir bendradarbiavimo žemės ūkio, maisto

technologijų srityse.

Vizito metu Irano pramonės ir prekybos rūmuose taip pat surengtas Irano ir Lietuvos verslo forumas.

„Tikiuosi, kad Lietuvos ir Irano santykių intensyvinimu pasinaudos ir Lietuvos verslas. Šios dienos verslo renginys, kuriame dalyvavo daugiau kaip 100 abiejų šalių verslo atstovų, yra geriausias to įrodymas“, – sakė L. Linkevičius.

Verslo renginio metu Lietuvos atstovai apžvelgė Lietuvos ekonomikos aktualijas, pristatė eksportuojančių ir inovatyvių verslo sektorių – biotechnologijų, inžinerinės pramonės, orlaivų remonto, maisto pramonės – potencialą.

LR URM

JAV KARININKAMS – LIETUVOS KARIUOMENĖS APDOVANOJIMAI

Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas įteikia Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų vado medalį „Už pasižymėjimą“ JAV Sausumos pajėgų Baltijos skyriaus vadovui majorui Matthew Brownui.

Lietuvos ambasados JAV nuotrauka

Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas kartu su Lietuvos Gynybos atašė JAV biuru - pulkininku Juozu Kačergiumi ir pulkininku leitenantu Dainiumi Kaunu šiandien Lietuvos ambasadoje įteikė Lietuvos Sausumos pajėgų vado medalius už pasižymėjimą JAV Sausumos pajėgų Tarptautinių ryšių biuro vadovui atsargos pulkininkui Heino

Klinck ir JAV Sausumos pajėgų Baltijos skyriaus vadovui majorui Matthew Brown.

Šie Lietuvos kariuomenės lygmens medaliai JAV karininkams įteikti už ypatingas pastangas, asmeninį indėlį ir rezultatus, stiprinant Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų ir JAV sausumos pajėgų karių bendradarbiavimą ir veiklos koordinavimą. **LR KAM**

LIETUVOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA REMS UŽSIENIO LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ PROJEKTUS

Užsienio reikalų ministerijoje birželio 2 dieną vyksiančiame Užsienio lietuvių organizacijų projektų atrankos komisijos posėdyje paskirstyta parama užsienio lietuvių organizacijų 2016 metų veiklos projektams.

Komisiją sudaro Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komiteto, Užsienio reikalų, Švietimo ir mokslo, Kultūros ministerijų ir Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovai. Komisija svarstė 107 projektų paraiškas. Nutarta visiškai arba iš dalies finansuoti 43 projektus 26 pasaulio šalyse. Bendra projektų finansavimui skirta suma – 56350 eurų. Didžiausi šių metų bendruomenių projektai – Pasaulio lietuvių bendruomenės kraštų pirmininkų ir jaunimo sąjungų suvažiavimas, JAV lietuvių bendruomenės XV Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šokių šventė, Europos lituanistinių mokyklų sąskrydis „Draugystės tiltas 2016“.

„Labai džiaugiamės išaugusiu užsienio lietuvių organizacijų aktyvumu teikiant paraiškas. Tai aiškus signalas, kad „Globalios Lietuvos“ programa tampa vis labiau žinoma, į Užsienio reikalų ministeriją ir kitas šios programos institucijas paramos kreipiasi lietuviai iš viso pa-

XV Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šokių šventė vyks š. m. liepos 3 d. Baltimorėje. www.sokiusvente2016.org

saulio. Projektų buvo pateikta už daugiau nei 300000 eurų, gaila, tačiau mūsų realios finansinės galimybės padėti yra daug kuklesnės“, – sakė užsienio reikalų viceministras Mantvydas Bekešius.

Viceministras taip pat atkreipė dėmesį, kad kai kurios paraiškos nors ir gerai paruoštos, tačiau kreiptasi ne į tą instituciją. „Matėme ne vieną projektą, kuriuo siekiama finansuoti savaitgalines mokyklėles, tačiau tai nėra URM kompetencija, tad atkreipėme Švietimo ir mokslo ministerijos dėmesį į tokius projektus ir paraginome mūsų partnerius rasti lėšų neformaliajam švietimui paremti“, – tvirtino M. Bekešius.

Užsienio lietuvių organizacijų projektų atrankos konkursas organizuojamas

įgyvendinant Ryšių su užsienio lietuviais politikos formavimo ir įgyvendinimo programą, kuria siekiama padėti užsienio lietuviams puoselėti tautiškumą ir bendruomeniškumą, išlaikyti lietuvišką tapatybę, stiprinti organizacinius gebėjimus, skatinti užsienio lietuvių įsitraukimą į Lietuvos politinį, visuomeninį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą.

Parama užsienio lietuvių organizacijų veiklai numatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos „Globalios Lietuvos“ – užsienio lietuvių įsitraukimo į valstybės gyvenimą – kūrimo 2011–2019 m. programoje. Užsienio reikalų ministerijos koordinuojamą programą įgyvendina 13 valstybės institucijų ir įstaigų. **LR URM**

TREMTIES PRISIMINIMAI

**Janina Graužinytė-Sabaliauskienė
Genovaitė Graužinytė-Skorupskienė
Stasys Graužinis
(Tęsinys, pradžia Nr.11)**

Ištrauka iš Sofijos Graužinienės atsiminimų „Tremtyje“

1945 metais pradėjo kalbėti apie žmonių vežimą, labai bijojau, tik raminau save, kad esu neturtinga. Galvojau, kad bus vežami tik turtingi žmonės.

Įvyko visai kitaip. 1945 metų liepos mėn. 17 d. buvo saulėta, graži. Atvažiavo trys mašinos su kareiviais ir keli pažįstami sribai. Ginkluoti. Pasakė, kad susiruoščiau per 10 minučių. „Vešim, – sakė, – pas baltas meškas, į Sibirą“. Duonos puskepalis likęs, o rėchoj paruošta kepti. Vienas rusų kareivis nubėgo pas kaimynus ir atnešė du kepalus duonos kelionei. Klausė, kur lašiniai paslėpti, gal užkasti. Aš negalėjau pasakyti, kad mūsų lašiniai pas kaimynus, nes būtų paėmę ir kaimynų lašinius, kumpius bei dešras. Taip ir išvežė su dviem kepalais duonos. Pasiėmiau šiek tiek patalynės. Sukėlė mane

ir vaikus į mašiną, ir prasi-dėjo mūsų kelionė į svetimą šalį iš Ukmergės apskrities, Pagirių valsčiaus, Žižmių kaimo. Atvežė į Pagirius. Sustojo ir laukė kitų sunkvežimių su žmonėmis. Atvežė vieną vyrą ir du vaikus. Kitos mašinos buvo tuščios. Susirinkę žmonės norėjo perduoti mums maisto, bet sribai neleido jiems arčiau prieiti.

Vizijaus vaikų darželyje. Genutė Graužinytė antroje eilėje, trečia iš dešinės, 1950 metai

karšta, tvanku. Vieni meldžia-si, kiti verkia.

Ir aš sėdžiu, verkiu. Janytė ir Stasiukas sėdi man ant kelių, o mažoji Genutė prie krūtinės ant mano rankų. Jai vagone suėjo vieneri metukai.

Vežė kelias dienas. Sustojo, atplėšė duris ir leido išlipti iš vagono pastovėti ant žemės. Buvo tokia bala, krūmai, tai kareiviai saugojo, kad kas nepabėgtų. Suvarė atgal į vagonus ir užkalė. Kareiviai bijojo, kad galime pabėgti, o jiems reikės atsakyti.

Traukinys važiavo lėtai. Dusome nuo karščio. Privažiavę Kirovo priemiestį sustojom. Liepė išlipti visiems iš vagonų, palikti daiktus. Pasakė, kad varys į pirtį, liepė nepamiršti savo vagono. Mes jau turėjome kandančių gyvūnėlių. Pirties pastatas didelis. Rūbus nunešė į kitą pusę kaitinti, o mus - senius, moteris ir vaikus - suvarė į tą pirtį. Nebuvo nei muilo, nei jokio indo, netgi suolo. Tik vanduo bėgo iš aukštai. Bijojau, kad mano maži vaikai nepasiklystų. Vos tik spėjome sušlapti, jau gavome savo rūbus ir kareiviai nuvarė į vagonus. Pasakė, kad duos pieno. Mes jau savaitę buvome

kelyje, o jokio maisto negavome. Susirūpinau, kad neturiu jokio indo to pieno išpilti. Turėjau siuvimo mašinos viršų (kareiviai įmetė mašinos viršų, o pati mašina liko Lietuvoje), tai į jį ir įpylė keturis samtukus pieno ar kefyro, o gal pasukų. Pakreipiau į šoną mašinos viršų, o vaikai rankutėmis sėmė ir gėrė. Labai norėjom duonytės, bet ji jau buvo pasibaigusi.

Kas bus toliau, nežinojom. Viena moteris turėjo siuvimo mašiną be viršaus.

– Duok tu man tą viršų, – pasiūlė ji, – o aš tau duosiu kareivišką katiliuką.

Taip ir padarėme. Mus vežė toliau. Privažiavome Mendelejevo stotį. Liepė išlipti su visais savo daiktais ir būti perone. Pasakė, kad toliau traukiniu nevažiuosime – veš krovininėm mašinom. Sėdėjome perone. Į stoties pastatą neleido. Laukėme tų žadėtų mašinų. Dvi atvažiavo. Kiek į jas tilpo, tiek ir išvežė. Mes laukėme toliau. Laukiančiuosius saugo jau ne kareiviai, o enkavedistai. Naktį buvo šalta, o dieną karšta, pūtė stiprus vėjas. Trečią dieną ir mes važiavome toliau. Sakė, kad veš du šimtus kilometrų.

(Bus daugiau)

ATMINTIES DIENA

Atminties diena (Memorial Day), kuriai šiais metais sukako 150 metų, prieš 104 metus buvo žinoma kaip Decoration Day (Puošimo diena). Tai tautinė JAV šventė, kurios metu prie namų turėtų plevėsuoti JAV vėliava, tačiau atrodo, kad metams bėgant šis gražus patriotinis paprotys kai kuriose miesto dalyse dėl nesuprantamų priežasčių visai išnyko.

Šiais metais, kaip ir anksčiau, šios šventės apeigas gegužės 30 d. Klivlande, Ohajo valst., Šv. Kazimiero šventovės aikštėje surengė katalikų veteranų 613 postas.

Apeigų vadovo Anthony Balas įsakymu, aidint trimiams viskas prasidėjo tiksliai 8:30 val. r. JAV vėliavos iškėlimu ir nuleidimu iki pusės stiebo, taip pagerbiant žuvusius karius. JAV himną sugie-

dojo buvęs Euklido, Ohajo, meras Davidas Lynchas. Šv. Kazimiero klebonui kun. Josephas Bacevice perskaičius visų mirusių vardus ir pavardes, posto narys padėjo vainiką prie veteranų įmūrytos metalinės atminimo plokštės. Vėliavos iškėlimą ir nuleidimą lydėjo šautuvų salvės. Po trumpos klebono Josepho Bacevice maldos, posto nariai, nešini JAV ir posto vėliavomis, įžengė į šventovę, kurioje jau aidėjo giesmės „America” ir po to „America the Beautiful”.

Šv. Mišias aukojo kleb. kun. Josephas Bacevice, o muzikinei Mišių daliai vadovavo parapijos vargonininkė muzikė Roma Bandzienė, padėdama solisto Johno Tayloro ir keletu choristų. Skaitovė buvo Susan Milikas. Po trumpo pamokslo kun. Josephas

Katalikų veteranų 613 posto nariai prieš pradedant šios dienos apeigas.

A.V.Matulionio nuotr.

Bacevice plačiau apžvelgė Atminties dienos atsiradimą ir jos prasmę. Užbaigęs šv. Mišias palaiminimu kleb. kun. Josephas Bacevice pakvietė visus pusryčiams parapijos

svetainėje. 613 posto vadui Larry Stochlui padėkojus apeigų dalyviams, kleb. kun. Josephas Bacevice visus pusryčiautojus palaimino.

Malonu, kad šių metų daly-

vių skaičius prilygo praeitiems metams. Tai įrodo, kad vis dar yra žmonių, kuriems ši diena yra svarbi, neeilinė ir prasminga.

Algirdas V. Matulionis

GENERALINIS KONSULAS PRISTATĖ LIETUVĄ TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ MOKINIAMS

Gegužės 26 d., LR generalinis konsulas Marijus Gudynas buvo pakviestas į Glenbrook North vidurinę

mokyklą, esančią Northbrook mieste, pristatyti Lietuvą ir apžvelgti aktualiausias šių dienų politines problemas.

Šnekėdamas vyresniųjų klasių tarptautinių santykių mokiniams, generalinis konsulas pirmiausia papasakojo apie

Lietuvos istoriją, Valstybės kelią į nepriklausomybę ir kas šaliai padėjo tapti viena veržliausių Europos Sąjungos valstybių, tuo pačiu kviesdamas mokinius ne tik aplankyti, bet ir studijuoti Lietuvoje.

Generalinis konsulas taip pat papasakojo apie diplomatinę tarnybą, Generalinio konsulato veiklą, plačią lietuvių bendruomenę Čikagoje. Mokiniai domėjosi ir Lietuvos pozicijomis Europos bei globalių problemų klausimais. Diskusija vyko apie pabėgėlių krizę, augantį radikalizmą bei populizmą, palietė ir pasaulio ekologinę problematiką.

Po šio susitikimo Glenbrook North mokyklos mokiniai paliko ištis šviesų įspūdį, tačiau labiausiai nudžiugi-

no tai, jog Lietuvos vardas tarptautinius santykius besimokantiems paaugliams yra puikiai žinomas jų mokytojo Michael Rast dėka. M. Rast, kuris jau lankėsi daugiau nei penkiasdešimtyje valstybių, mūsų šalį įvardino kaip labiausiai mėgstamą Europos valstybę, o savo klasėje visą ekspoziciją paskyrė Lietuvai ir jos istorijai pristatyti. Mokytojas savo iniciatyva užmezgė kontaktą su Generaliniu konsulatu ir pakvietė apsilankyti mokykloje. Michael Rust inicijuotas pristatymas yra puikus mokinių žingeidumą skatinantis pavyzdys, kuriuo nesunkiai galėtų pasekti bet kuris kitas mokytojas ne tik JAV, bet ir Lietuvoje.

LR generalinio konsulato Čikagoje informacija

ARGENTINA

ATSAKINGOS PAREIGOS

Jonas Ignas (Juan Ignacio Fourment) Kalvelis, buvęs Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos atstovas Pietų Amerikoje, dalyvaus Argentinos politikos gyvenime. Berisio miesto savivaldybės mero dr. Jorge Nedela siūlymu jis išrinktas Beriso miesto savivaldybės užsienio bendruomenių departamento koordinatoriumi. Pareigų perdavimo ceremonija vyko gegužės 26 dieną Beriso Kultūros rūmuose, joje dalyvavo atstovai iš visų užsienio bendruomenių. Sveikinimo raštus atsiuntė Lietuvos Respublikos premjeras Algirdas Butkevičius, PLB pirmininkė Dalia Henke, PLB Sielovados ir Pietų Amerikos lietuvių reikalų komisijos pirmininkas prelatas Edmundas Putrimas ir kiti.

Šių pareigų tikslas – skatinti, koordinuoti, padėti ir paremti

Jonas Ignas Kalvelis

visas užsienio bendruomenes, gyvenančias Berise, dirbti su jaunimu, organizuoti ansamblių koncertus ir kitas veiklas.

Štai ką Jonas Ignas Kalvelis pasakoja apie Beriso miestą, jame veikiančią lietuvių bendruomenę ir kasmetinę „Imigrantų šventę”:

„Berisas – miestas Argentinoje (Pietų Amerika), Buenos Airių provincijoje, La Platos miesto aglomeracijoje (Granb La Plata), jis išsidėstęs 67 km į pietryčius nuo Argentinos sostinės Buenos Airių. Berisas įkurtas 1871 metais ir pavadintas Juano Berisso garbei. Tai administra-

cinis centras, turintis 95, 5 tūkst. gyventojų.

Kiekvienais metais rugsėjo ir spalio mėnesių savaitgaliais Beriso mieste vyksta „Imigrantų šventė”. Į šventę susirenka daugiau nei 90 tūkstančių žmonių iš visos Argentinos. Paskutinės šventės metu lietuvių draugija „Nemunas” surengė didelę parodą, kurioje pristatė Lietuvos kultūrą, tradicijas ir patiekalus. Berise veikia didelė lietuvių bendruomenė. Iki Pirmojo pasaulinio karo čia buvo viena didžiausių Argentinos lietuvių kolonijų, į kurią atvyko apie 3000 lietuvių. Beriso miestas yra oficialiai pripažintas ir paskelbtas Buenos Airių provincijos „imigrantų sostine”. Lietuvių draugija „Nemunas” yra „Imigrantų sąjungos organizacijos” narė ir nuo 1977-ųjų kasmet organizuoja „Imigrantų šventę”. Kaip jau minėta, dabar šią organizaciją sudaro dvidešimt imigrantų bendruomenių.

Argentinos inf.

LIETUVA DALYVAVO MEKSIKO MIESTE KASMETINĖJE DRAUGIŠKŲ KULTŪRŲ MUGĖJE (FERIAS DE LAS CULTURAS)

LR Ambasada Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Meksikos Jungtinėms Valstijoms kartu su LR garbės konsulatu Meksikoje ir Meksikos lietuvių bendruomene jau trečią kartą aktyviai dalyvavo mugėje ir sėkmingai pristatė Lietuvos istorinį, kulinarinį bei kultūrinį paveldą, verslo ir turizmo galimybes.

2015 m. mugę aplankė daugiau nei 3 milijonų žmonių, o Lietuvos paviljonas buvo vienas populiariausių.

Per pirmas šių metų mugės dienas Lietuvos ekspoziciją aplankė didelis skaičius lankytojų, kuriems buvo išdalinta virš 10

000 informacinių lankstinukų. Lankytojai noriai fotografavosi su lietuviškus tautinius rūbus dėvinčiais lietuvių bendruomenės atstovais, kurie pasakojo apie Lietuvą, dalijosi receptais ir naudingais patarimais planuojant kelionę į mūsų šalį.

Kai kurie lankytojai turėjo galimybės paragauti lietuviško alaus, degtinės bei kitų produktų, kurie neseniai pradėti eksportuoti ir į Meksiką.

Šis renginys pritraukia daugelio vietos gyventojų, miesto svečių ir užsienio turistų, valdžios ir verslo atstovų dėmesį.

Mugę šurmuliavo iki birželio 5 d.

LR URM

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LIETUVIŠKŲJŲ TELKINIŲ

METAMS - \$55.

PUSEI METŲ - \$40.

PIRMA KLASĖ - \$78.

ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ

METAMS - \$130.00

„MISIJA SIBIRAS” ORGANIZUOJA TREMTINIŲ PAVARDŽIŲ SKAITYMO AKCIJĄ

Prabėgus 75-iems metams po masinių Lietuvos piliečių trėmimų pradžios, projekto „Misija Sibiras” organizatoriai kviečia ištarti vardą, išgirsti likimą ir išsaugoti istoriją tremtinių atminimo išsaugojimo akcijoje, kurioje per visą naktį bus skaitomi tremtinių vardai, pavardės bei likimai.

1941 metų, birželio 14 dieną prasidėjo masinis Lietuvos piliečių trėmimas. Sovietų Sąjungos okupacijos metais į Sibirą buvo ištremta daugiau nei 120 tūkst. žmonių. Tai palietė visus – valstybės tarnautojus, ūkininkus, mokytojus, jų tautybė neturėjo reikšmės – iš Lietuvos tremiami buvo lietuviai, lenkai, rusai, žydai. Gyvuliniais vagonais vežami buvo vyrai, moterys, net ir mažamečiai vaikai. Prabėgus trims ketvirčiams amžiaus po šios tragedijos pradžios, mes vis dar skausmingai prisimeiname tremtį, bet dažniausiai apie šį laikotarpį esame linkę kalbėti tik skaičiais, tokiu būdu asmenybių likimus paversdami tik statistika.

Vienas iš projekto „Misija Sibiras” organizatorių Ignas Rusilas papasakojo apie tremtinių atminimo išsaugojimo akcijos idėjos kilmę: „Šiais skaitymais norime atkreipti dėmesį į tai, kad istorijoje su ištremtųjų skaičiais susiduriame dažnai, bet pamirštame svarbią tiesą: ištremti buvo ne skaičiai, o žmonės. Kiekvienas žmogus buvo ištremtas su sava vienintele istorija, o tremtyje kūrė savą unikalų likimą, tad svarbu trėmimų laikotarpio

aukas suvokti ne kaip vieną didelį skaičių, bet kaip daugybę individualių asmenybių. Atminimo akcijoje bus skaitomos tremtinių pavardės bei paminėti jų likimai, nurodant, ar žmogus liko tremtyje, ar grįžo į tėvynę.”

Siekiant pagerbti visus tremtinius: ir tuos, kurie grįžo, ir tuos, kurie tremtyje liko amžiams, projektas „Misija Sibiras”, minint 75-ąsias 1941-ųjų metų tremčių metines, organizuoja tremtinių vardų skaitymus, prie kurių galės prisidėti kiekvienas norintis. Per šią atminimo akciją planuoja-

ma perskaityti per 22 tūkstančius tremtinių pavardžių.

„Vienuolika metų besitęsiantis projektas „Misija Sibiras” jau seniai nėra tik dviejų savaitių ekspedicija. Šiame projekte jaunimas dirba visus metus – važinėja į susitikimus, juose dalinasi savo patirtimis ir siekia kuo daugiau jaunų žmonių uždegti pilietiškumo idėjomis. Šiuo tikslu atsirado ir pavardžių skaitymo akcija. Ji skirta tam, kad tremtinių atminimas būtų gyvas, o jo svarbą suprastų ir ateities kartos” – kalbėjo projekto „Misija Sibiras”

Patarėjų Tarybos pirmininkas Vygaudas Ušackas

Pavardės bus skaitomos Aukų gatvės skvere, prie paminklo Lietuvos tremtiniais. Skaitymas bus pradėtas birželio 14 d., 13:30 val. ir tęsis per naktį, be pertraukos, perskaitant daugiau nei 22 tūkst. tremtinių vardų ir pavardžių bei nurodant jų likimus (liko tremtyje ar grįžo į tėvynę). Pavardės skaitys „Misija Sibiras” dalyviai, skautai, šauliai, kitų jaunimo organizacijų atstovai, prisijungti galės kiekvienas norintis Lietuvos pilietis.

Norinčius prisidėti prie tremtinių atminimo išsaugojimo, kviečiame registruotis adresu: <http://goo.gl/forms/XlhSWVzTZLrRp8jP2>

Tremtinių atminimo akciją inicijuoja projektas „Misija Sibiras”. Projekto metu jauni žmonės vyksta į apleistas Sibiro vietas susitikti su dar ten tebegyvenančiais lietuvių tremtiniais ir sutvarkyti apleistas kapavietes. Projekto tikslas - jaunosios kartos pilietiškumo bei didžiavimosi savo valstybe jausmo ugdymas.

Bernardinai.lt

NATO PAJĖGŲ KARINĖS PRATYBOS LIETUVOJE

Gegužės 27 d. NATO sąjungininkų JAV Sausumos pajėgų Europoje 2-asis kavalerijos pulkas ir Vokietijos žvalgybos kuopa iš 12-osios mechanizuotosios brigados pradėjo taktines persidislokavimo pratybas „Dragoon Ride II” (liet. „Dragūnų Žygis II”). Šios persidislokavimo pratybos yra susijusios su gegužės 27- birželio 23 d. Baltijos šalyse vyksiančiomis kasmetinėmis JAV Sausumos pajėgų Europoje pratybomis „Saber Strike 2016”, kuriomis siekiama gerinti NATO šalių karinių pajėgų suderinamumą ir sąveiką.

Persidislokavimo pratybose „Dragoon Ride II” bus pademonstruotas sąjungininkų karių atvykimas į tris Baltijos šalis ir pajėgumas greitai perdislokuoti pajėgas, susidedančias iš 1 tūkst. karių ir 400 vienetų kovinės karinės technikos, tarp kurių – kovos mašinos „Stryker”, haubicos, kovinės paramos mašinos. JAV kariai išvyks iš savo nuolatinės dislo-

kacijos vietos „Rose Barracks” Vokietijoje ir taip pat judės per Lietuvą.

Atvykstantys padaliniai su karine technika judės viešais keliais, kirs šešias valstybes – Vokietiją, Čekiją, Lenkiją, Lietuvą, Latviją ir Estiją – ir nuvažiuos 2,4 tūkst. kilometrų. Tokiu būdu bus įvertintos ne tik konvojų galimybės greitai perkelti pulko dydžio pajėgas, bet ir pademonstruotas JAV įsipareigojimas kolektyviai ginti NATO Aljanso valstybių piliečius.

Pasak pratybų organizatorių, Lietuvos žmonės „Dragūnų žygį II” matys birželio 5 ir 12 dienomis, kai didelis kiekis karinės technikos ir karių judės per Lietuvą.

Vykdamas per Lietuvą JAV 2-asis kavalerijos pulkas planuoja sustoti penkiuose Lietuvos miestuose – Vilkaviškyje ir Panevėžyje birželio 5 d. ir Kupiškyje, Kėdainiuose ir Biržuose birželio 12 dieną. Tokių sustojimų

metu JAV ir Lietuvos kariai, NATO pajėgų integravimo vieneto (angl. NATO Force Integration Unit, NFIU LTU) Lietuvoje kariai bendraus su vietos žmonėms, demonstruos jiems savo techniką ir ginkluotę.

Bus vertinamas NATO pajėgų integravimo vienetas Lietuvoje

Sąjungininkų pajėgų perdislokavimo pratybose „Dragoon Ride II” dalyvaus ir nuo praėjusių metų rugsėjo Vilniuje veikti pradėjęs NATO pajėgų integravimo vienetas Lietuvoje. Šis vienetas treniruosis NATO pajėgų atvykimo į Lietuvą koordinavimą ir sąveiką su Lietuvos kariuomenės vienetais, taip siekiant užtikrinti sklandų NATO sąjungininkų karių judėjimą per Lietuvos teritoriją.

Pratybose „Dragūnų žygis II” NFIU persidislokuojamiems sąjungininkų kariams teks paramą, kokia būtų teikiama krizės atveju į Lietuvą atvykstančioms NATO ypač greito reagavimo

pajėgoms, kurios būtų pirmasis NATO atsakas reaguojant į sudariusią situaciją. Šios pratybos sudarys NFIU tinkamas sąlygas treniruoti ir patikrinti šio vieneto procedūras, priimant į Lietuvą atvykstantį NATO pajėgų patiprinimą.

Iššūkiai, perdislokuojant pulko dydžio pajėgas yra panašūs, kaip ir krizės atveju būtų atvykstant NATO ypač greito reagavimo pajėgoms, todėl per JAV karių perdislokavimo pratybas „Dragūnų žygis II” bus vertinami ir sertifikuojami NATO pajėgų integravimo vieneto Lietuvoje operaciniai pajėgumai.

Vieneto veiklą vertins NATO Šiaurės rytų korpuso vadavietė Lenkijoje (angl. Multinational Corps Northeast) ir Lietuvos kariuomenės atstovai.

NATO pajėgų integravimo vienetas – tai nedidelis pajėgų vadovavimo ir valdymo štabas, kurio svarbiausia užduotis – prireikus, užtikrinti NATO ypač greito reagavimo pajėgų ir papildomų greitojo reagavimo

elementų dislokavimą regione.

Šis karinis štabas yra atsakingas už potencialaus sąjungininkų pastiprinimo planavimą, sąjungininkų pajėgų pratybas ir joms reikalingos paramos teikimą, taip pat už ryšių tarp nacionalinių ir daugianacionalinių NATO pajėgų palaikymą.

Nuo 2015 m. rugsėjo tokie NATO pajėgų integravimo vienetai veikia iš viso šiose NATO valstybėse – Lietuvoje, Latvijoje, Lenkijoje, Bulgarijoje ir Rumunijoje. Planuojama, kad visą operacinį pajėgumą šie vienetai pasieks iki 2016 metais Varšuvoje vyksiančio NATO viršūnių susitikimo.

Tai ne pirmas kartas, kada JAV sąjungininkai rengia tokias perdislokavimo pratybas. Pirmą kartą jos buvo surengtos praėjusiais metais kovą, kai pakeliui į savo dislokacijos vietą Vilseke, Vokietijoje, JAV sausumos pajėgų 3-ojo eskadrono kariai užsuko į Saločius, Pasvalį, Panevėžį, Marijampolę, Vilnių ir Kauną.

LR KAM

KULTŪROS KRONIKA

Birželio 4 dieną žymiojoje Londono Wigmore Hall salėje pasirodė vienas ryškiausių lietuvių atlikėjų – pianistas Kasparas Uinskas. Kartu su juo smuiku grojo virtuozas Nikita Boriso-Glebsky. Programoje skambėjo R. Wagnerio, E. Elgaro, F. Poulenco, S. Prokofjevo kūriniai.

Gegužės 25 d. Berlyno miesto Raudonojoje rotušėje vyko Europoje gerai žinomo lietuvių akordeonisto Martyno Levickio koncertas „Negirdėtos teritorijos“. Berlyne akordeono muzika išgyvena ne pačius geriausius laikus – ji daugeliui asocijuojasi su liaudies muzika, todėl dažnai nuvertinama ir pakliūva tik į scenos užribius. Bet ne tuomet, kai koncertuoja Martynas Levickis. Mūsų muzikas Vokietijoje išgarsėjo 2013-taisiais, dalyvaudamas koncertiniame ture su smuikininku Devidu Garettu. Vėliau sekė koncertai Tarptautiniame Šlezvigo–Holšteino muzikos festivalyje, eteris ARD televizijos programoje „Rudens šventė“, atvėrę įvairių koncertinių Vokietijos salių scenas. Jau kelintus metus iš eilės Martynas dalyvauja Tarptautiniame muzikos festivalyje „Mecklenburg–Vorpommern Festspiele“, kuriame praeitais metais buvo apdovanotas Junge Elite publikos prizų. M. Levickis yra pelnęs daugiau nei 30 tarptautinio lygio apdovanojimų, tarp kurių ir „Coupe Mondiale World Accordion Championships“ prizas. Jis yra pirmasis akordeonistas, su kurio buvo pasirašytas „Universal Music Decca Classics“ kontraktas. Paskutinis garbingas įvertinimas – tai 2016 m. gegužės 11 d. Martynui suteiktas asocijuoto nario laipsnis Londono Karališkojoje muzikos akademijoje.

Birželio 10–12 dienomis Berlyno menų akademijoje vyks tarptautinė meno knygų mugė „Miss Read“, kurioje lietuviškas knygas pristatys nepriklausoma leidybinė platforma „NoRoutine Books“. „NoRoutine Books“ savo veiklą pradėjo 2014-ųjų vasarą ir užpildė iki tol Lietuvoje neegzistavusių mažo tiražo knygų nišą. Leidiniai įsiterpia tarp autorinės menininko knygos ir tradicinių monografijų. Knygos spausdinamos aukščiausios kokybės šiuolaikinėmis poligrafijos priemonėmis, o jų įrišimas ir galutinis apipavidalinimas atliekamas „NoRoutin Books“ ir menininkų studijose. Visi leidiniai turi ir unikalias įklijas, specialias markiruotes, yra numeruoti ir autorių pasirašyti. „NoRoutine Books“ leidiniai įvertinti Lietuvos knygos meno konkurse premijomis ir diplomais. Meno knygų mugėje bus pristatyta Evelinos Kerpaitės knyga „Nails“, Gyčio Skudžinsko „Some Thesis on Photography“ ir „Albumas“, Ievos Balodės (Latvija) „Invisible Images“, o kartu taps ir Aurelijos Maknytės knygos „Burning Slides“ premjera. „NoRoutine Books“ meno knygų mugės lankytojams taip pat suteiks galimybę įsigyti ir kitų Lietuvos leidėjų fotografijos leidinių.

Šią vasarą Škotijoje, Edinburge vyksiančiame tarptautiniame Architektūros festivalyje bus pristatoma ir Vilniaus architektūra. Festivalį organizuojantis Karališkasis Škotijos architektų institutas pakvietė Lietuvos architektų sąjungą (LAS) pristatyti Vilniaus miesto paviljoną. Pačiame Edinburgo miesto centre esančioje Mound aikštėje savo paviljonus įrengti pakviesti apie 10 pasaulio miestų (be Vilniaus – Berlynas, Bristolis, Dundis, Edinburgas, Gdanskas, Glasgas, Melburnas, Niujorkas ir kt.). Atviroje lauko ekspozicijoje, kuri veiks š.m. birželio 20-liepos 17 d. bus pristatomos miestų ateities strategijos.

Romos šiuolaikinio meno muziejuje MAXXI gegužės 24 d.vakarą vyko pokalbis apie Lietuvos šiuolaikinį meną. Susitikimas, skirtas pastarojo dvidešimtmečio Lietuvos menui pristatyti ir aptarti, buvo inicijuotas kaip atspirties taškas diskusijoms apie naują šiuolaikinio meno scenos persigrupavimą.

Penktajame Rytų Londono komiksų ir menų festivalyje ELCAF (East London Comics and Arts Festival) birželio 12 dieną dalyvaus iliustratorė Akvilė Magicdust. Tai – vienas didžiausių tarptautinių grafinio meno renginių Jungtinėje Karalystėje, kasmet pritraukiantis apie 3000 lankytojų. Menininkės dalyvavimą iš dalies remia Lietuvos kultūros institutas ir LR ambasada Londone.

Festivalyje Akvilė Magicdust planuoja pristatyti „Diluvio Universal“ galerijoje Barselonoje jau eksponuotą projektą „Rituals“ („Ritualai“). Tai – rašytojų bei menininkė įkvepiančių žmonių papasakojimų apie gyvenimo ritualus iliustracijos. Lankytojai galės susipažinti su „Miesto istorijomis“, kurias menininkė sukūrė kartu su Asta Did, Migle Anušauskaite ir Viktorija Ežiuku. „Miesto istorijos“ – tai grafiniai pasakojimai apie tris didžiuosius Lietuvos miestus: apie žmones, miestų kasdienybę, gatvės slengą ir barų dialogus, apie kultūrą ir architektūrą, įpročius ir papročius, miestų romantikus ir cinikus, apie kultūrinį ir gamtinį klimatą. Akvilės Magicdust siurrealistinėje istorijoje „Lėkti!“ Vilniaus vietos lyginamos su emociniais veikėjo išgyvenimais, atskleidžiamos įdomios ir keistos miesto vietos, pradedant Trijų kryžių kalno istorija ir baigiant ant sienų matytais užrašais.

LR KM

DALIOS GRINKEVIČIŪTĖS KNYGA IŠLEISTA SUOMIŲ KALBA

Gegužės 23 d. Lietuvos ambasadoje Helsinkyje pristatyta Dalios Grinkevičiūtės knyga „Dalian kirja. Siperiaan karkotetun liettualaistytön tarina“ („Dalios knyga. Į Sibirą deportuotos mergaitės istorija“). Knyga išversta bendradarbiaujant su Lietuvos kultūros institutu pagal Vertimų skatinimo programą. Pristatyme dalyvavo knygos vertėja Reeta Tuoresmäki bei leidyklos atstovai.

Dalia Grinkevičiūtė (1927–1987) – tremtinė, gydytoja, disidentė, rašytoja. Memuarinėse apysakose Atsiminimai (1949–1950), Lietuviai prie Laptevų jūros (1974) įamžino tremtinių Sibire kančias, paviešino pasauliui stalinizmo nusikaltimus žmoniškumui. Gimusi nepriklausomoje Lietuvoje, keturiolikos metų su šeima buvo išvežta į Sibirą. Praėjusi tremties išbandymus, grįžusi į sovietinę Lietuvą, Grinkevičiūtė patyrė sovietinio saugumo spaudimą, kurio tikslas buvo palaužti kiekvieną laisvai mąstantį asmenį. D. Grinkevičiūtė visą gyvenimą atkakliai gynė teisę pasirinkti tiesos ir sąžinės sprendimus, nepakluso jos įsitikinimams prieštaravusiems valdžios įsakymams. D. Grinkevičiūtės pasipriešinimą įprasmino memuarinėse apysakose aprašytas kraupus istorijos puslapis, kurį sovietinė sistema siekė nusišluoti, ištrinti iš įbaugintų žmonių atminties.

Reeta Tuoresmäki – vertėja į suomių kalbą. 2001–2002 Klaipėdos universitete

ji mokėsi teatro režisūros, 2003–2007 m. studijavo lietuvių kalbos ir literatūros specialybę Helsinkio universitete. Ji yra išvertusi į suomių kalbą Tomo Venclovos knygą „Vilnius. Asmeninė istorija“ (Vilna – Kaupungin Tarina). Kaip vertėja yra dalyvavusi įvairiuose teatro projektuose: teatro festivalyje „Baltic Circle“, Helsinkyje (2005 ir 2007) – išvertė Mariaus Ivaškevičiaus „Madagaskarą“; Audronio Liugos teatro pro-

jekte – „Liūdnos dainos“ (2006); teatro festivalyje „Stage“ Helsinkyje (2010, 2011) – Oskaro Koršunovo „Dugne“. Yra išvertusi Gabrielės Labanauskaitės pjesių („p*s“, „Circus“), taip pat įvairių straipsnių ir lietuvių autorių kūrinių ištraukų. Parengė spaudai Eugenijaus Ališankos poezijos rinktinę suomių kalba, sudarytą iš 3 poezijos knygų: „Iš neparašytų istorijų“ (2002), „Exemplum“ (2006) ir „Jeigu“ (2011). **LR KM**

KNYGOS „TARP PILKŲ DEBESŲ“ AUTORĖ TIKI, KAD EKRAIZACIJA BUS GERESNĖ NEI ROMANAS

Lietuvoje vieši lietuvių kilmės rašytoja, romano „Tarp pilkų debesų“ autorė Rūta Šepetys. Ji lankėsi pajūryje, kur šiuo metu pagal jos romaną filmuojamas filmas. Po apsilankymo filmavimo aikštelėje rašytoja sako, kad iš to, ką pamatė, sprendžia, jog filmas bus geresnis nei knyga.

Savaitę Lietuvos pajūryje praleidusi rašytoja R. Šepetys sako, kad apsilankymas filmavimo aikštelėje suteikė daug gerų emocijų, nes tai, ką ji rašydama galvojo, o kaip pati sako, svarbiausia, ką jautė, labai tiksliai atkuriama filme.

„Dauguma rašytojų jau dinasi, kai ekranizuojamas jų romanas, nes jie bijo, kad tai, ką jie įsivaizdavo, o dar svarbiau – ką jautė širdyje, nebus perteikta ekrane, nes tai kas kita. Bet man kaip tik personažai atitiko tuos, kuriuos įsivaizdavau, čia būtent tokios vietos, kaip įsivaizdavau – viskas atitinka. Tam turiu tik tokį paaikškinimą – režisierius Marius Markevičius,

operatorius Ramūnas Greičius, prodiuseris Žilvinas Naujokas – lietuviai, tai – taip pat ir jų istorija, jie mato taip, kaip aš.

Kaip sakiau jau daug kartų, tai – ne mano istorija, aš tiesiog ją užrašiau. Man, kaip autorei, negali būti nieko geriau kaip matyti filmą tokį, kokį įsivaizdavau, kol rašiau. Šiuo atveju, nors rizikinga taip sakyti, bet manau, kad filmas bus geresnis nei knyga“, – prognozuoja R. Šepetys. Jos knyga išleista daugiau nei 50 šalių, o Jungtinėse Valstijose įtraukta į privalomos literatūros jaunimui sąrašą. Knygą ekranizuoti norėjo nemažai kino kūrėjų, sako R. Šepetys, tačiau visiems ji keldavo vieną sąlygą, kurios jie negalėję įvykdyti.

„Norėjau tik vieno – kad filmas būtų filmuojamas Lietuvoje. Daug žmonių Holivude, kurie norėjo ekranizuoti knygą, sakė, kad tai neįmanoma. Norėjau, kad žiūrovai visame pasaulyje išvystų Lietuvos istoriją, kuri būtų nufilmuota Lietuvoje. Ir ne tik tai, bet dar ir su lietuvių

kūrėjais, operatoriumi, šviesų, kostiumų dailininkais, prodiuseriais. Lietuva, nors ir maža šalis, bet joje yra talentingų žmonių ir norėjau, kad juos pamatytų pasaulis“, – atskleidžia rašytoja.

Romane pasakojama į Sibirą ištremtos paauglės ir jos šeimos istorija. Palangos paplūdimyje buvo filmuojamos pagrindinių herojų jaunystės dienos, Nidos kopos virto dykynėmis prie Laptevų jūros. Čia, Nidoje, buvo filmuojama ir vasario mėnesį, tačiau rašytoja apsilankymui pasirinko šiltesnį metų laiką.

„Mirštu, kaip noriu pamatyti baigtą filmą, skaičiuoju dienas, negaliu sulaukti, kada publika visame pasaulyje pamatys ir sužinos tai, ką žinau aš, kokia tai įkvepianti istorija. Juk tam padaryti nėra galingesnio būdo kaip kinas“, – nekantrauja R. Šepetys.

„Tarp pilkų debesų“ bus baigtas filmuoti birželio viduryje, o kino teatrus pasieks 2017-aisiais. **LRT**

FESTIVALIS „BARDŲ VASARA NAISIUOSE” VĖL SUGRĮŽO

Gegužės 13 d. dainuojamosios poezijos gerbėjus į Naisius (Šiaulių r.) vėl pakvietė Lietuvos bardai – čia prasidėjo antrasis bardų vasaros festivalis. Praėjusiais metais net septyniolika penktadienio vakarų (nuo gegužės 22 d. iki rugsėjo 25 d.) Naisių vasaros teatro ir bendruomenės kultūros rūmų parkelyje skambėjo muzika, liejosi eilės. Renginys tapo ilgiausiu bardų festivaliu Lietuvoje – žiūrovų pamiltas ir laukiamas. Muzikinių vakarų tradicija Naisiuose užsimezgė 2013 m.: dvejus metus vyko „Penktadienio muzikos vaka-

rai”, trečiaisiais prie jaunųjų atlikėjų prisijungė bardai. Antrasis festivalis „Bardų vasara Naisiuose” žada turiningą programą, įdomius susitikimus su aktoriais, muzikantais, poetais. Gegužės 13-ąją į pirmąjį šiųmetį susitikimą su Naisių krašto žiūrovais atvyko kabaretas „Atsakyk už save”. Trys vyrai – aktoriai Dalius Skamarakas, Algirdas Urbonas ir kompozitorius Sigitas Mickis – pasidalino savo pamąstymais apie supančią aplinką, meilę, jos formas, leido pajusti muzikos

ir teatro sąlytį. Antrajame vakare muziką ir poeziją į vienumą suliejo broliai Andrius ir Martynas

Bialobžeskiai, trimitininkas Dominykas Vyšniauskas ir gitaristas Jonas Krivickas. Vakaro dalyviams buvo pristatytos sau, draugams ar specialiai scenai sukurtos dainos, opusai, kūriniai iš C. Graužinio, G. Makarevičiaus spektaklių, skambėjo aktoriaus Andriaus Bialobžeskio skaitoma poezija. Koncertas įgavo

filosofinį atspalvį: reikėjo klausyti ir girdėti kiekvieną muzikos garsą, kiekvieną tariamą žodį – visi jie buvo prasmingi, emocingi, gilūs. Birželio 3-osios dienos koncerte mobiliojoje Naisių scenoje savo kūrybą pristatė Viktorija Pranaitytė ir Povilas Girdenis. O gegužės 27 d. Naisiuose vyko kitas svarbus tradicinis renginys – tą dieną čia sparnus išskleidė poezijos pavasario paukštė, ant savo sparnų atnešusi jau 40-ąją Zigmo Gaidamavičiaus-Gelės literatūrinę premiją. Festivalis „Bardų vasara Naisiuose” tęsis iki rugsėjo 2 d. Žiūrovų dar laukia ne vienas susitikimas su pamėgtais ar nauja pažintis su jaunaisiais dainuojamosios poezijos atlikėjais.

Alina Šalavėjienė

Vytauto Šalavėjaus nuotraukos

LIETUVIAI SU BALTARUSIAIS RESTAURUOS RADVILŲ GIMINĖS KRIPTĄ

Nesvyžiaus Dievo kūno bažnyčioje esanti Radvilų kriptą yra didžiausias Lietuvos didžiosios kunigaikštystės ir vienas didžiausių Europoje didikų giminės mauzoliejus, saugomas UNESCO. Radvilų giminė čia pradėta laidoti 16 a. pabaigoje, iki šių dienų kriptoje esantys sarkofagai nė karto nebuvo tyrinėti ir restauruoti. Dabar, padedant Lietuvos valstybei, rengiamasi atlikti išsamius tyrimus ir nuspręsti, kaip juos restauruoti. 16 a. pabaigoje Dievo kūno bažnyčia pastatyta Lietuvos maršalkos Mikalojaus Kristupo Radvilos Našlaitėlio

lėšomis. Nesvyžiuje stovintys maldos namai – vienos Romos bažnyčios analogas. Bažnyčia tarnauja kaip kriptą, kurioje anuomet buvo laidojami Radvilos, valdę Nesvyžiaus pilį apie 400 metų. Čia palaidoti 73 giminės nariai. „Tai trečia pagal dydį giminės kriptą. Ji unikali dėl savo paprastumo, čia nėra brangenybių, aukso dirbinių. Kriptą labai kukli, ant kai kurių sarkofagų tik nežymūs meno dirbiniai. Sarkofagai daugiausia mediniai, pagaminti iš beržo, o beržas bijo drėgmės”, – sakė bažnyčios klebonas Piotras Šarko. Radvilų kriptą ne kartą siau-

bė potvyniai, pasak bažnyčios klebono, patalpa remontuota tik keletą kartų. Čia labai drėgna, todėl sarkofagai kritinės būklės, tačiau kriptą prižiūrintis klebonas sako nedrįstantis jų judinti, o restauruoti neturintis lėšų. Klebonas sako, kad reikia atlikti kompleksinius tyrimus, gal ir ekshumuoti palaikus, kad būtų nustatytos tapatybės. Nesvyžiaus muziejaus direktoriaus teigimu, tarpininkaujant Lietuvos kultūros paveldo departamentui, jie tapo Europos Sąjungos projekto partneriais, todėl atsirado galimybių gauti lėšų kriptai restauruoti.

LRT

Nesvyžiaus Dievo kūno šventovė.

lt.advisor.travel

LIETUVIŠKA MOKYKLA BALTARUSIJOJE KASMET KOVOJA UŽ IŠLIKIMĄ

Prieš 20 metų atidaryta lietuviška salele vadinama Rimdžiūnų vidurinė mokykla Baltarusijoje kasmet kovoja už išlikimą. Mažėjant gyventojų kaimuose, tampa vis sunkiau surinkti mokinių skaičių.

Šiuo metu mokykloje mokosi 63 vaikai, dirba 20 pedagogų, devyni važinėja iš Lietuvos. Mokytojai sako, kad mokyklą stengiasi išsaugoti visais įmanomais būdais.

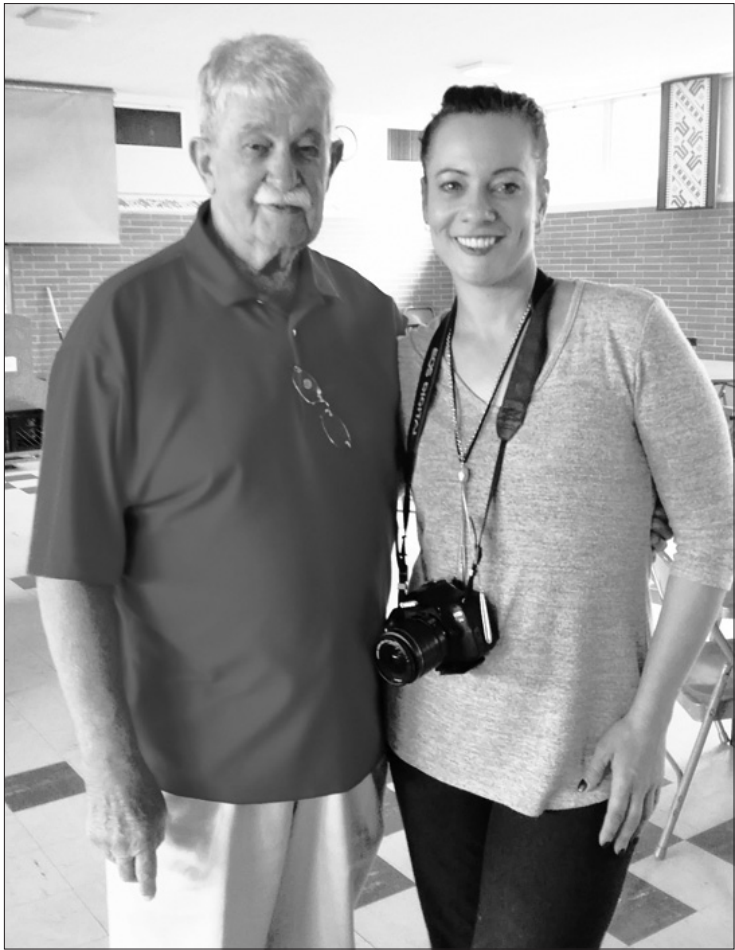
LRT

GRAŽUS POELGIS

Š. m. gegužės 29 d. tinklalapio www.iamlietuva.com viena iš pagrindinių įkūrėjų ir darbuotojų Aleksandra Kudukis švečiavosi Klivlande, Ohajo valst. Nors į čia ji atvyko dėl asmeninių džiugių reikalų, tačiau nepraleido pro-

gos susitikti su savo draugais, pažįstamais ir kartu aplankė „Vilties” draugiją. Tinklalapis pradėjo veiklą ir tebeveikia Los Andžele, Kalifornijos valst. Raštinės tel. 1 370 58349.

Algirdas V. Matulionis

„Vilties” draugijos pirmininkas A. V. Matulionis ir Aleksandra Kudukis po pokalbio Šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

A.V.Matulionio nuotr.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

RENGINIŲ KALENDORIUS

BIRŽELIO 19 d., 2:00 val. po p., sekmadienį - Ekumeninės pamaldos už žuvusius ir nukentėjusius nuo sovietų režimo latvius, estus ir lietuvius. Minėjimas vyks: United Latvian Ev. Lutheran Church, 1385 Andrews Ave., Lakewood, OH.

Rengia Klivlando Baltiečių komitetas

SPALIO 22 d., šeštadienį, 6 val. v. - Šv. Kazimiero parapijos didžiojoje salėje vyks metinis „Clam bake” ir penktoji metinė Rudens loterija.

Rengia Šv. Kazimiero parapija

Susimąstymui prieš Seimo rinkimus
Algimantas ZOLUBAS

Avys ir kuolas

Rišama avis prie kuolo priprato

Ir ganėsi taip daugelį metų.

*Prigimdė ėriukų, kelios kartos jų rados,
Bet ir tie kuolą tarsi stabą tematė.*

*Praeivis avelę nuo kuolo paleido –
Lai ganosi pievoj nauja avių banda.
Bet nuo kuolo nutolti avelės nepuolė;
Seno įpročio visos laikėsi uoliai.*

*Šeimininkas tą kuolą iš žemės ištraukė –
Lai sklinda avelės po platųjį lauką.
Švelniavilnės laisvės niekad nepatyrė,
Netolo, o sukos aplink kuolo skylę.*

*Ar suvoki, žmogau, blogo įpročio galią,
Kad elgiesi dažnai, kaip anoji avelė;
Nors kuolas ištrauktas ir virvė prapuolė,
Už virvę, už kuolą ir skylę balsuoji?*

VILNIUS AMERIKIEČIO JUOSTOJE APIE A. HITLERĮ TAPO VATIKANU

Amerikiečių režisierius Christopheris Cassellis savo naujausią filmą apie nacių vado Adolfo Hitlerio ryšius su tuomečiu popiežiumi Pijumi XII kuria Vilniuje, kuris juostoje pavirto Vatikanu.

A. Hitleris niekada nesilankė Vilniaus Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, bet būtent čia buvo galima išvysti, kaip 15-metis būsimas diktatorius gauna Sutvirtinimo sakramentą, tai – scena iš filmo, kuriame barokinė bažnyčia atlieka Linco šventovės vaidmenį. Kitos sostinės vietos virsta Berlynu, Miunchenu, Vatikanu ar Lenkijos miškais.

Atkuriamosios doku-mentikos filme „Popiežius

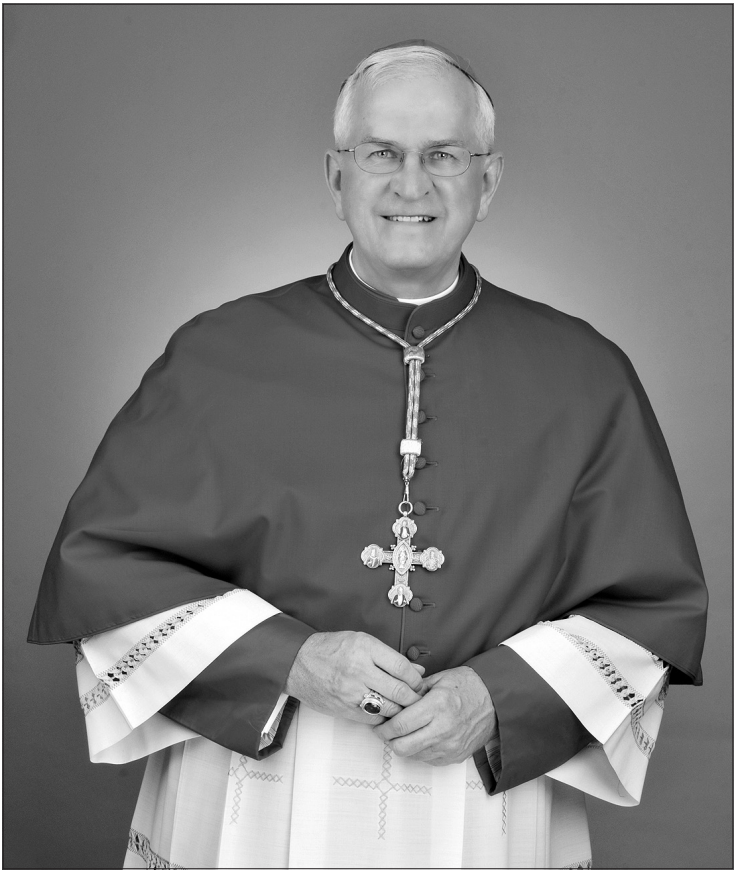
prieš Hitlerį” pasakojama, kaip Antrojo karo laikais popiežius Pijus XII bandė pasipriešinti A. Hitleriui.

„Lietuvoje filmuojamos tik atkuriamosios dokumentikos scenos. Režisierius istorikus, Vatikano specialistus kalbino Amerikoje bei keletui dienų buvo išvykęs į Vatikaną ir kalbino ekspertus tenai”, – teigė UAB „Baltijos filmų paslaugos” prodiuserė Lineta Mišeikytė. Ji taip pat atskleidė, kad filmui ypač atidžiai rinkti kostiumai, kurių autentiškumas netgi suklaidino praeivius.

Filmo premjera JAV numatyta rugsėjį, tarptautinė – keliomis savaitėmis vėliau.

LRT

ARKIVYSKUPAS KURTZAS AUKOS ŠV. MIŠIAS IR SAKYS PAMOKSLĄ ŠILUVOS KOPLYČIOS AUKSINIO JUBILIEJAUS PROGA

Jusephas E. Kurtzas (Joseph E. Kurtz), Louisville arkivyskupas ir Jungtinių Valstijų Katalikų Vyskupų Konferencijos pirmininkas

Šiluvos koplyčios Vašingtone 50-mečio jubiliejaus komitetas praneša, jog jo ekselencija Jusephas E. Kurtzas (Joseph E. Kurtz), Louisville arkivyskupas ir Jungtinių Valstijų Katalikų Vyskupų Konferencijos pirmininkas, priėmė kvietimą aukoti šventas Padėkos Mišias ir sakyti pamokslą spalio pradžioje, minint Šiluvos koplyčios pašventinimo auksinį jubiliejų.

„Esu itin pagerbtas, kad galiu svęsti Šiluvos koplyčios 50-ies metų jubiliejų Nacionalinėje Nekalto Prasidėjimo bazilikoje Vašingtone,” sakė arkivyskupas Kurtzas, toliau pastebėdamas: „Ši koplyčia, primenanti stebuklingą Švenčiausios Mergelės Marijos pasirodymą konfiskuotos ir uždarytos bažnyčios griuvėsiuose 1608-ais metais Šiluvoje, gražiai liudija tvirtai išlikusį lietuvių katalikų tikėjimą nepaisant didelių sunkumų ir kančių. Šiluvos Marija tesaugomus.”

Padėkos mišios bus aukojamos sekmadienį, spalio 9-tą dieną, 2 val. p.p. didžioje aukštutinėje bazilikos bažnyčioje. Mišias drauge aukos jo ekselencija Lionginas Virbalas, S.J., Kauno metropolitas, kurio arkidiecezijoje yra Šiluvos miestelis. Ir arkivyskupas Kurtzas, ir arkivyskupas Virbalas priklauso jubiliejaus garbės komitetui.

„Esame labai patenkinti, kad arkivyskupas Kurtzas, vienas iš įžymiųjų Katalikų bažnyčios Jungtinėse Valstijose vadovų, sutiko aukoti Padėkos mišias už Šiluvos koplyčią, kuri brangi tiek daugeliui Amerikos ir Kanados lietuvių,” pareiškė jubiliejinio komiteto narys, prelatas Edmundas Putrimas, Lietuvos Vyskupų Konferencijos dele-

gatas užsienio lietuviams katalikams. „Kai aptariau kvietimą su arkivyskupu Kurtzas, man buvo gražu girdėti, kad Šiluvos koplyčia yra viena iš jo mėgstamiausių, ir kad jo motinos tėvai, buvę lenkų kilmės, į Jungtines Valstijas atvyko 1907-ais metais iš Vilniaus krašto.”

Komiteto pirmininkas Viktoras Nakas nurodė, kad auksinio jubiliejaus paminėjimo planai sklandžiai eina pirmyn. „Mes laukiame birželio 30-tą dieną atsidarančios parodos – „Šiluvos koplyčia po 50 metų”. Paroda veiks iki spalio vidurio, tad ją galės pamatyti visi, atvykę į Vašingtoną Kolumbo dienos savaitgalį jubiliejui atšvęsti. Be įžymių dvasininkų, spalio 9-os mišiose dalyvaus keturi gerai žinomi chorai iš Čikagos, Klivlando, Filadelfijos ir Toronto. Tikimės jaudinančių ir džiaugsmingų Padėkos mišių, ir laukiame priimti daugelį lietuvių iš arti ir toli,” sakė Nakas.

Jubiliejaus komiteto ruošos

„DIRVAI” AUKOJO:

S.Lee,	
Seminole, FL.....	35
G.Bartkus,	
Mansfield, OH.....	25
A.Avižonis-Veitas,	
Hingham, MA	10
R.Limantas,	
Braintree, MA	10
G.Neidhart-Veitas,	
Canton, MA.....	10
N.Purins,	
Westwood, MA.....	10
R.Veitas,	
Bellevue, WA	10
N.McGinty,	
Pepper Pike, OH.....	4

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

LAIŠKAS

Gerbiamas redaktoriau,
Mane tiesiog sužavėjo Vytauto Matulionio rašinys apie jo vaikystės upę („Dirva”, 2016.05.24). Aprašymas toks gyvas, įžvalgus ir tiesiog gailinant, taip, kaip ir ta aprašoma upė. Jį beskaitant prisiminė Antano Baranausko „Anykščių šilelis”.

Ačiū už netikėtą atgaivą!

Romualdas Kriaučiūnas

darbus remia Lietuvių fondas, Lietuvių katalikų misija Vašingtone, Lietuvių katalikų religinė šalpa, ir Lietuvos Respublikos ambasada JAV. Komitetui labai reikalinga finansinė parama ir iš pavienių lietuvių.

Norintys prisidėti neapmokestinama auka kviečiami čekį rašyti „Lithuanian Catholic Religious Aid” vardu ir siųsti į tos organizacijos būstinę – 64-25 Perry Avenue, Maspeth, NY 11378-2441. Ant čekio pažymėti: „Šiluva Chapel Jubilee”.

Daugiau informacijos apie jubiliejų galima rasti www.siluva50usa.org ir Facebook: siluva50USA.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

HOUSEKEEPER WANTED

For newly built cluster home in

Moreland Hills. Family of 2.

Limited laundry and ironing needed.

Mostly first floor cleaning. Looking for a

long lasting trusting relationship.

Please call Nancy at: 216-225-2050

LIETUVOS KREPŠINIUI TOLIAU VADOVAUS ARVYDAS SABONIS

Arvydas Sabonis perrinktas Lietuvos krepšinio federacijos prezidentu.

Lietuvos krepšinio bosas nesikeičia. Kaune Lietuvos krepšinio federacijos ataskaitinėje-rinkiminėje konferencijoje įvykdytas formalumas. 51-erių Arvydas Sabonis dar ketveriems metams perrinktas LKF prezidentu. Sprendimas priimtas vienbalsiai: už pasisakė 81.

A. Sabonis buvo aiškus rinkimų nugalėtojas, nes LKF

prezidento rinkimams nebuvo pateikta jokia kita kandidatūra. 24sek žiniomis, Lietuvos krepšinio užkulisiuose formavosi dabartinės valdžios opozicija, tačiau konkurentų A. Saboniui vis dėlto neatsirado.

„Su mano kalbomis nėra lengva, bet kažką pasirašiau, – prisistatydamas juokavo A. Sabonis. – Esame treči pasauliniame reitinge po JAV

ir Ispanijos. Olimpiadoje žaisime jau septintą kartą. Tai yra unikalus pasiekimas tokiai mažai šaliai. Ir tai jūsų krepšinio bendruomenės nuopelnas. Esame viena didelė krepšinio šeima. Per šį ciklą nuveikėme nemažai svarbių darbų, nes dirbome kaip komanda. O komandinė dvasia seniai buvo viena mūsų stiprybių. Labai tikiuosi vienybės siekiant vieno tikslo – išlaikant lietuvišką krepšinį pasauliniame elite.”

Lietuvos krepšinio vairą A. Sabonis 2012-aisiais perėmė iš Vlado Garasto.

Pristatydamas savo kadencijos darbus, A. Sabonis akcentavo patekimą į Rio de Žaneiro olimpinės žaidynes ir LKF biudžeto stabilumą.

Prieš antrąją kadenciją A. Sabonis iškėlė svarbiausius tikslus:

- Jaunimo krepšinio ir jaunųjų talentų sistemos tobulinimas ir vystymas
- LKF narystės ir licencijavimo sistemos sukūrimas ir įdiegimas
- LKL vaizdo archyvo ir statistikos duomenų bazės, apimančios Lietuvos krepšinį

nuo 1922-ųjų, perkėlimas į viešąją erdvę

- Ilgalaikė moterų krepšinio programa, kuri padės sugrįžti į aukštas tarptautines pozicijas moterų rinktinėms ir klubams
- Teisiniai aktai, kurie padėtų kovoti su sutartomis rungtynėmis ir korupcija sporto varžybose
- Krepšinio namų ir krepšinio muziejaus įkūrimas

Pirmoji A. Sabonio ka-

dencija baigėsi neramumais Europos krepšinyje. A. Sabonis su LKF pateko tarp dviejų ugnių – Eurolygos ir FIBA.

Europos krepšinį skaldančiame kare LKF, kaip FIBA narė, palaiko Tarptautinės krepšinio organizacijos poziciją. Tą dar sykį konferencijoje patvirtino A.Sabonis.

Nė vienas LKF narys tokiai strategijai neprieštaravo.

LRT

Labai laukiam NAUJŲ „DIRVOS” SKAITYTOJŲ

Visi lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad kasmet prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, kaip bebūtų gaila, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Vis sunkiau telkti naujus, pajėgius bendradarbius, vis sunkiau surasti ir mokačių redaktorinį darbą.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautiniai leidiniai jų vis mažiau begauna. „Dirvai” tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti, kas bus kitais metais.

„Vilties” draugija, kuri yra „Dirvos” leidėja, visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė nuo dabar iki šių metų pabaigos surengti naujų skaitytojų telkimo vajų.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys „Dirvą” metams, mokės tik 37 dol. JAV ir Kanadoje pirma klase 52 dol. Oro paštu į užsienį metams 87 dol.

Mieli ilgamečiai „Dirvos” skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite „Dirvą” savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems - ypač Lenkijoje, Karaliaučiaus srityje ar dar tebegyvenantiems Sibire.

Jei žinote asmenų Jūsų kaimynystėje ar toliau gyvenančių, kurie „Dirvos” neskaito, atsiųskite jų adresus. Mes jiems „Dirvą” pabandysime nemokamai kurį laiką siųsti, kad jie su laikraščiu susipažintų ir jį pamėgtų.

Mes ypač kviečiame tautiečius, naujai atvykusius į JAV, aktyviau įsijungti į lietuviškos spaudos puoselėtojų gretas, tapti ne tik „Dirvos” prenumeratoriais, bet ir aktyviais jos talkininkais, rėmėjais ir bendradarbiais.

Taip bendromis jėgomis per ilgesnį laiką gal sutelksime kelis šimtus naujų „Dirvos” skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime „Dirvos” tolimesnį leidimą.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname iškarpa, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Pavardė ir vardas.....

Nr. ir gatvė

Miestas Valstybė..... Zip

Tel. numeris

Pavardė ir vardas.....

Nr. ir gatvė

Miestas Valstybė..... Zip

Tel. numeris

BRONIS ROPĖ DĖL FIBA VEIKSMŲ KREIPĖSI Į EUROPOS KOMISIJĄ

Buvęs Lietuvos krepšinio A ir B lygų prezidentas, dabartinis europarlamentaras Bronis Ropė kreipėsi į Europos Komisiją dėl galimai nesąžiningos komercinės praktikos Europos krepšinyje.

Šių metų kovo mėnesio pabaigoje – balandžio mėnesio pradžioje Tarptautinė krepšinio federacija (FIBA) pagrasino nacionalinėms krepšinio federacijoms, kad, joms priklausantiems Europos šalių krepšinio klubams pasirinkus žaisti Europos krepšinio lygų sąjungos (ULEB) organizuotame Europos taurės turnyre (Eurocup), šių šalių federacijos neteks teisės dalyvauti FIBA organizuojamose Eurolygos varžybose.

Be to, FIBA, kaip Tarptautinio olimpinio komiteto narė, teigė neleisianti tokių šalių nacionalinėms rinktinėms dalyvauti olimpinėse žaidynėse. Krepšinis yra sporto šaka, rūpinti milijonams europiečių, propaguojanti sportą, sveiką gyvenimo būdą ir sąžiningos sportinės konkurencijos principus.

Krepšinio čempionatų organizavimas Europoje, kaip ir visame pasaulyje, yra itin didelio masto komercinė veikla, tuo tarpu FIBA veikloje galima įžvelgti nesąžiningos konkurencijos požymių.

Atsižvelgdamas į tai Europos Parlamento narys

Bronis Ropė paprašė raštiško atsakymo iš Europos Komisijos, ar Europos Sąjungos kompetencija apima tokių galimai nesąžiningų komercinių praktikų, kuriais užsiima Europoje veikiančios tarptautinės skėtinės komercinės organizacijos, reguliavimą. Be to, Komisija paprašyta atsakyti, ar ji ketina tirti šį galimai nesąžiningos komercinės praktikos, galimai neteisėto FIBA turimos struktūrinės galios ir komercinio šantažo atvejį.

Apie gautą atsakymą bus informuota Lietuvos krepšinio federacija, krepšinio klubai ir visuomenė.

lrytas.lt

LRT

TARPTAUTINĖSE TREKO VARŽYBOSE – SIMONOS KRUPECKAITĖS PERGALĖ

Panevėžyje, „Cido” arenoje, vykusių Tarptautinės dviračių sporto sąjungos (UCI) pirmosios kategorijos treko varžybų „Panevėžys 2016” moterų sprinto rungtyje triumfavo Lietuvos rinktinės lyderė Simona Krupeckaitė.

Rio de Žaneiro olimpinėms žaidynėms besirengianti 33 metų panevėžietė finale 2–0 įveikė atrankos varžybų nugalėtoją rusę Dariją Šmeliovą, rašoma Lietuvos dviračių sporto federacijos pranešime spaudai.

Now serving Lithuanians, including former Taipei Members!

1385 Andrews Ave.
Lakewood, OH 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latviancleveland.com

Hours: Mon-Wed and Fri 9:00AM-3:00PM
Sun 9:30-10:30AM (Fall-Spring)

View our Website and Facebook page for a list of our services:
www.latviancleveland.com
www.facebook.com/LatvianClevelandCU